

ՀՀ ԳԱԱ ՇԻՐԱԿԻ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

**«ԳԻՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»**

ժողովածուի XI-XX հատորների

(2008-2017թթ.)

ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմող՝ Գ. ԱՂԱՆՅԱՆ

Գյումրի 2017

ՀՏԴ 01:001

ԳՄԴ 91.9+72

Գ 602

Կազմեց Գ. ԱՂԱՆՅԱՆ

Խմբագիր՝ ք.գ.դ. Ս. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Գ 602 «Գիտական աշխատություններ» ժողովածուի XI-XX հատորների (2008-2017թթ.) մատենագրություն,-Գյումրի: ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն, 2017.- 80 էջ:

ԳՄԴ 91.9 + 72

© Աղանյան Գ.Թ.

© ԳԱԱ ՇՀՀ կենտրոն, 2017

ԿԱԶՄՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ

2017թ. լրանում է ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի հիմնադրման քսան տարին: Հայոց մայրաքաղաքից դուրս գործող միակ հայագիտական այս գիտահետազոտական հաստատությունն իր ստեղծման օրվանից ուրույն տեղ գրավեց ժամանակակից ակադեմիական գիտության մեջ: ՇՀՀԿ գիտական հետազոտություններն ընդգրկում են հայագիտության հիմնական գիտաճյուղերը՝ պատմագիտություն, հնագիտություն, ազգագրություն և բանագիտություն: Անցած քսանամյակում կենտրոնի բազմաբնույթ գիտական գործունեության արգասիքը ցայժմ լույս տեսած «Գիտական աշխատություններ» պարբերական ժողովածուի քսան հատորներն են, «Շիրակի հնագիտական և պատմազգագրական ուսումնասիրություններ» մատենաշարի պրակները, գիտաաշխատողների շուրջ երկու տասնյակ մենագրությունները, որոնք նրանց գիտահետազոտական թեմաների իրականացման արդյունքն են հանդիսանում:

Գեռես 1997թ. Շիրակի հայագիտականի երիտասարդ կոլեկտիվն իր առաջ համարձակ խնդիր դրեց՝ ունենալ սեփական տպագիր պարբերականը, որն իր ծավալով և, որ առավել կարևոր է, գիտական մակարդակով ի գորու կլիներ համալրելու հանրապետությունում արդեն գոյություն ունեցող հայագիտական պարբերականների ցանկը: Արդեն հաջորդ տարի լույս տեսավ պարբերականի առաջին հատորը, որի նորամուտը ողջունեցին բազմաթիվ ականավոր հայագետներ: Ժողովածուն շատ արագ բարի համբավ ձեռք բերեց հայագետների շրջանում որպես թեմատիկ լայն ընգրկում ունեցող գիտական պարբերական, որի խմբագրական խորհրդում ընգրկված են մերօրյա բազմաթիվ վաստակաշատ հայագետներ: Եվ բնավ էլ պատահական չէր, որ «Գիտական աշխատություններ» հոդվածների ժողովածուն ընդգրկվեց ՀՀ ԲՈՀ-ի դոկտորական և թեկնածուական ատենախոսությունների հիմնական արդյունքների և դրույթների համար ընդունելի պարբերական հրատարակությունների ցանկում:

2008թ., երբ արդեն հրապարակի վրա էին ժողովածուի առաջին տասը հատորները, ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի գիտխորհուրդը որոշեց կազմել հրատարակված հատորների մատենագրությունը՝ դրանցում կուտակված՝ հայագիտության տար-

բեր բնագավառներին վերաբերող հարուստ և արժեքավոր նյութերը հետազոտողներին և հետաքրքրվողներին հրամանելու, համակարգված ներկայացնելու և նրանց գործը դյուրացնելու համար: Ժողովածուի մատենագրությունը կազմելիս (2009թ.)¹ հաշվի էին առնվել հայկական մատենագիտության մեջ կուտակված փորձը և մեթոդական այն մոտեցումները, որոնք հատուկ էին հատկապես հայագիտական բնույթի հանդեսներին ու գիտական պարբերականներին: Միևնույն ժամանակ, ելնելով ժողովածուի էջերում տեղ գտած լայն ընդգրկմամբ հրատարակումների դասդասման անհրաժեշտությունից, կազմողի և խմբագրի կողմից առաջարկվեց մեթոդական նոր հնարք, որն առավել դյուրին էր դարձնում մատենագիտական ցանկից ընթերցողի օգտվելու գործը: Խոսքը վերաբերվում է «Մատենագրության» «Թեմատիկ մատենագրական ցանկ» անվամբ երկրորդ բաժնին, որի մեթոդաբանությունը նորություն է մատենագրական աշխատանքների բնագավառում:

Դեռևս «Գիտական աշխատություններ»-ի առաջին տասը հատորների մատենագրության մուտքի խոսքում տողերիս հեղինակը գրում էր՝ «...սույն «Մատենագրությունը», ինչպես առաջին անգամ ձեռնարկված ամեն մի գործ, զերծ չէ թերություններից, կլինեն նաև բացթողումներ, որոնց մասին յուրաքանչյուր դիտողություն կընդունենք սիրով և պատրաստակամությամբ»:²

Բնականաբար, երբ 2017-ին ՇՀՀԿ գիտական խորհրդի կողմից հանձնարարվեց կազմել «Գիտական աշխատություններ»-ի XI-XX (2008 - 2017թթ.) հատորների մատենագրությունը, հաշվի առնվեցին մասնագետների և ընթերցողների դիտողությունները, և հուսով ենք, որ ներկայացվող սույն աշխատանքում նախորդի բացթողումները շտկվել են, որոնցից կարևորների մասին նշել ենք իր տեղում:

«Գիտական աշխատություններ» ժողովածուի XI-XX (2008-2017թթ.) հատորներում լույս են տեսել Հայաստանի և արտերկրի ակադեմիական և բուհական գիտության զանազան բնագավառներ ներկայացնող 140 հեղինակների շուրջ 270 հոդված և հրատարակում: Ինչպես նախորդ տասը հատորների, այնպես և երկրորդ տասնյակի պարագա-

---

¹ «Գիտական աշխատություններ» ժողովածուի I-X հատորների (1998-2007թթ.) մատենագիտություն. կազմեց Գ. Աղանյան, Գյումրի, 2009, 68 էջ:

² Մատենագրություն... էջ 5:

յում «Գիտական աշխատություններ»-ի խմբագրակազմն ամեն ինչ արել է, որպեսզի գիտական շրջանառության մեջ դրվեն հայագիտության տարբեր բնագավառներին վերաբերող ցայժմ քիչ կամ ընդհանրապես չուսումնասիրված նյութեր հոդվածների, հաղորդումների, հրապարակումների, գիտական լրատուի և գրախոսությունների տեսքով: Հնարավորինս պահպանվել են գիտական հրատարակություններին բնորոշ ավանդական ձևաչափերն ու մեթոդաբանության տրամաբանությունը:

Ինչպես ժողովածուի առաջին տասնյակի մատենագրությունը կազմելիս, այնպես էլ երկրորդի պարագայում որպես ելակետ և ենթաբաժանումների համար հիմք վերցվել են հայագիտության և հումանիտար գիտությունների հիմնական ուղղություններն ու բնագավառները՝ պատմագիտություն, հնագիտություն, մարդաբանություն, ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա, էթնոհոգեբանություն, լեզվաբանություն, գրականագիտություն, երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն, աշխարհագրություն, էթնոժողովրդագրություն, քաղաքագիտություն և կառավարում, մանկավարժություն և դասավանդման մեթոդիկա: «Գիտական աշխատություններ» պարբերականի հատորների երկրորդ տասնյակում տեղ են գտել նաև թանգարանագիտական բնույթի հոդվածներ, և ելնելով դրանից՝ առանձնացվել է նոր ենթաբաժին՝ թանգարանագիտություն անվամբ:

«Գիտական աշխատություններ»-ի Մատենագրության երկրորդ հատորը բաղկացած է երկու բաժնից: Առաջին բաժինը, որն անվանել ենք «Մատենագրական (Ժամանակագրական) ցանկ», փաստորեն ներառում է սպառնիչ տեղեկատվություն ժողովածուի 2008-2017թթ. լույս տեսած XI-XX հատորներից յուրաքանչյուրի տպագրական ծավալի, էջերի քանակի, շապիկի ձևավորման և բովանդակության մասին՝ ըստ վերը բերված ենթաբաժանումների (պատմագիտություն, հնագիտություն և այլն):

Երկրորդ բաժինը, որ կոչել ենք «Թեմատիկ մատենագրական ցանկ», ներկայացնում է «Գիտական աշխատություններ»-ի բոլոր հեղինակներին այբբենական կարգով՝ ըստ գիտության ոլորտների: Վերջիններս իրենց հեթին համարակալված են հայոց այբուբենի տառերի թվային համարժեքով (Ա-ից-ԺԱ) և ունեն հետևյալ տեսքը՝ Ա-Պատմագիտություն, Բ-Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիմագրություն, Գ-Ազ-

զագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա և էթնոհոգեբանություն, Գ-Լ եզվաբանություն և գրականագիտություն, Ե-Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և ճարտարապետություն, Զ-Աշխարհագրություն և էթնոժողովրդագրություն, Է-Մանկավարժություն և դասավանդման մեթոդիկա, Ը-Քաղաքագիտություն և կառավարում, Թ-Թանգարանագիտություն, Ժ և ԺԱ ենթաբաժանումները ներկայացնում են համապատասխանաբար Գրախոսությունը և Գիտական լրատուն: Այս բաժնում ներկայացված յուրաքանչյուր հոդված, հաղորդում, խմբագրական նյութ ունի իր հերթական համարը (001-281): Համարակալման հիմնական նպատակը «Մատենագրություն»-ից օգտվողների գործը դյուրացնելն է. գրքույկը եզրափակող «Հեղինակներ» ենթաբաժնում յուրաքանչյուր հեղինակի անվան կողքին գիտության ոլորտի անվանատառն է (Ա, Բ, Գ և այլն) և թեմատիկ մատենագրական ցանկի այն համարները, որոնք նշում են ժողովածուի հատորներում տվյալ հեղինակի հրատարակած աշխատությունները՝ ժամանակագրական հաջորդականությամբ: Հաշվի առնելով նախորդ մատենագիտական ժողովածուի վերաբերյալ դիտողությունները՝ հեղինակների ցուցակում նշվել են նաև համահեղինակների ազգանունները:

Հուսով ենք, որ «Գիտական աշխատություններ»-ի XI-XX հատորների մատենագրությունը՝ որպես ՇՀՀ կենտրոնի քսանամյա գիտական-հրատարակչական արգասաբեր գործունեության տեսակներից մեկի ամփոփ արտահայտություն, օգտակար կլինի հայագիտությանը հետաքրքրվողների համար:

Գրիգոր Աղանյան

1. «Գիտական աշխատություններ» ժողովածուի
XI-XX հատորների

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ (ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ) ՑԱՆԿ

2008 թ., հատոր XI

Ծավալը՝ 12 հրատ. մամուլ

Էջերի քանակը՝ 198

Շապիկի առաջին էջին՝ Ֆրագմենտ 1988-ի Աղետի գոհերին նվիրված
«Հույս» հուշարձանից. հեղինակ՝ Զավեն Կոշտոյան

Բովանդակություն

Հատորը նվիրված է 1988-երկրաշարժի հազարավոր անմեղ գոհերի
հիշատակին

Ենթաբաժանումներ՝ հողվածներ, հրապարակումներ և հաղորդումներ,

Լրատու

Ամփոփում՝ անգլերեն լեզվով (5 էջ)

Պատմագիտություն

Կարինե Ալեքսանյան, Մերոպ Ղալեյան

Տեղական իշխանության մարմինների ընտրություններն Ալեքսանդրապոլի գավառում (1919թ. մայիսի 4) (էջ 62-65)

Գևորգ Այվազյան

Ալեքսանդրապոլը պետություն-եկեղեցի հարաբերությունների ոլորտում 1860-1870-ական թթ. (էջ 66-73)

Սարգիս Պետրոսյան

Հացագոգիների մշակության արտացոլումը Բարշամի պաշտամունքում (էջ 81-89)

Լուսինե Պետրոսյան

Երվանդ Վերջինի քաղաքական մեկուսացումը և վախճանը (էջ 90-95)

Արշավիր Գասպարյան

Օսմանյան կայսրության սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական կացությունը ըստ Երեմիա Չելեբի Քյոմուրճյանի (XVII դար) (էջ 105-110)

Արկադի Ակոպով

Նորահայտ փաստաթղթեր Ալեքսանդրապոլի գավառի մասին (կյուրթեր Վրաստանի պատմության պետական կենտրոնական արխիվից) (էջ 163-166)

Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիճագրություն

Համազասպ Խաչատրյան

Գյումրու հնագիտական ժառանգություն (էջ 74-80)

Համազասպ Խաչատրյան

Հայկաձորի քարանձավային բնակավայրի 2008թ. պեղումները (էջ 167-174)

Լարիսա Եզանյան

Կավից պայտաձև իրեր Անիի արվարձանից (էջ 96-104)

Ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա և էթնոհոգեբանություն

Կարինե Սահակյան, Ռոզա Հովհաննիսյան

Խաչը՝ թիկունքիս, Յոթվերքը՝ սրտիս (էջ 7-16)

Կարինե Բազեյան

Ալեքսանդրապոլի ավանդական ուտեստն ու հացկերույթը (էջ 34-39)

Գրիգոր Աղանյան

Ալեքսանդրապոլի էսնաֆությունները XIX դարում (համաքարական ծիսակարգ) (էջ 49-54)

Կարինե Սահակյան

Հետադեպության ընտանիքում միջանձնային հարաբերությունների ախտորոշման մեթոդիկայի հարցեր (էջ 158-162)

Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

Մենքերիմ Մելքոնյան

Վ.Տերյանի աշխատանքը «Բանաստեղծությունների» առաջին հատորի ձեռագրի վրա (էջ 115-124)

Գրետա Մնացականյան

Փիլիսոփայական տերմինների բառակազմական կաղապարները գրաբարում (էջ 125-128)

Հրանուշ Զաքյան

Կրկնասեռությունն արդի հայերենի բայական համակարգում (էջ 129-134)

Արմեն Մելքոնյան

Հայերենի և թուրքերենի հոլովական համակարգերի զուգադրական քննություն (էջ 135-143)

Միրանուշ Վարդանյան

Բառային փոխաձևման (տրանսֆորմացիայի) որոշ հարցեր Վ.Սարոյանի պատմվածքների թարգմանություններում (էջ 144-146)

Մերգո Հայրապետյան

Գրաբարի բուհական ուսուցման հարցեր (էջ 153-157)

Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և ճարտարապետություն

Աշոտ Միրզոյան

Ալեքսանդրապոլ-Լենինական.քաղաքաշինական դիմագիծ (էջ 17-26)

Հասմիկ Հարությունյան

Ալեքսանդրապոլի երաժշտական կյանքը (էջ 40-48)

Լատուրա Աթանեսյան

Ալեքսանդրապոլ-Լենինականի կերպարվեստի պատմությունից (1850-1988թթ.) (էջ 55-61)

Վարդուհի Ղամբարյան

Մասանց պահարանները որպես հայկական արծաթագործության լավագույն նմուշներ (էջ 111-113)

Արթուր Ավանեսով

Դիտողություններ «հետֆոլկլորային» դարաշրջանի հայ երաժշտական արվեստի մասին (ռուսերեն) (էջ 147-152)

Աշխարհագրություն և էթնոժողովրդագրություն

Արմեն Հայրապետյան

Գյումրի-Ալեքսանդրապոլի էթնոժողովրդագրական պատկերը XIX դարում և XX-ի առաջին քառորդին (էջ 27-33)

Մանկավարժություն և դասավանդման մեթոդիկա

Նաիրա Հայրապետյան

Տեքստերի և վարժությունների ընտրությունը անգլերենի խորացված ուսուցման դասընթացում (էջ 175-180)

Մարիամ Հարությունյան

Սովորել հիշողություններով (անգլերեն) (էջ 181-183)

Լրատու

Մերզո Հայրապետյան, Հասմիկ Հարությունյան

Մեր Հասմիկը (Հասմիկ Ափինյանի հիշատակին) (էջ 184-185)

2009 թ., հատոր XII

Ծավալը՝ 12,5 հրատ. մամուլ

Էջերի քանակը՝ 198

Շապիկի առաջին էջին՝ Մբ Հակոբ Մծբնեցի եկեղեցին Գյումրու «Անի» թաղամասում (ճարտ.՝ Բ.Արզումանյան):

Բովանդակություն

Ենթաբաժանումներ՝ հոդվածներ, հրապարակումներ և հաղորդումներ
Լրատու

Ամփոփում՝ անգլերեն լեզվով (4 էջ)

Պատմագիտություն

Մարզիս Պետրոսյան, Լուսինե Պետրոսյան

Արարատի, Արագածի և մոտակա լեռների սեպագրային անունների շուրջ (էջ 52-62)

Մարզիս Պետրոսյան

Մի ժայռապատկերի մեկնաբանման և պատկերագրության վերծանման փորձ (էջ 63-71)

Արկադի Ակոպով

Ժողովրդագրական գործընթացները պատմական Տայքի տարածքում (XVI-XVIIIդդ.) (էջ 99-110)

Գևորգ Այվազյան

Ազգային-ազատագրական պայքարի գաղափարախոսության դրսևորումներն Ալեքսանդրապոլում 1860-70-ական թթ. (էջ 111-115)

Արմեն Հայրապետյան

Համաճարակային հիվանդություններն Ալեքսանդրապոլի գավառում XIXդ. և XXդ. սկզբներին (պատմական ակնարկ) (էջ 116-123)

Կարինե Ալեքսանյան

Թուրքիայի հակահայ քաղաքականության դրսևորումները
Ալեքսանդրապոլի գավառում (1921թ. ապրիլ-հոկտեմբերին)
(էջ 133-137)

Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիճագրություն

Լարիսա Եզանյան

Գայլի զոհաբերության վաղբրոնզիդարյան ծեսի գաղտնագիրը հայոց
«Գելկապի» աղոթքներում (էջ 72-81)

Լևոն Պետրոսյան, Լարիսա Եզանյան,

Համազասպ Խաչատրյան

Վաղբրոնզիդարյան հուշարձաններ Կապսում (էջ 154-165)

Ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա և էթնոհոգեբանություն

Կարինե Բազեյան

Դերձակությունը Ալեքսանդրապոլի արհեստների համակարգում
(էջ 86-92)

Կարինե Սահակյան, Ռոզա Հովհաննիսյան

Միջմշակութային արժեքների հոգեբանական ազդեցությունը անձի
վրա (էջ 93-98)

Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

Մերգեյ Աղաջանյան

Կենցաղագրության նշանակությունը Գ.Մահարու «Այրվող այգես-
տաններ» վեպում (էջ 5-16)

Փազիկ Խաչատրյան

Մկրտիչ Արամենի գրական մուտքը և գործունեությունը 1920-1930թթ.
(էջ 17-26)

Լալիկ Խաչատրյան

Ներառական ստորադասական կապակցությունը գրաբարի նախադրությամբ և նախադրավոր կառույցներում (էջ 27-36)

Մենքերիմ Մելքոնյան

«Անուշ» և «Թվկաբերդի առումը» պոեմների մի երկու հոգեբանական դրվագի մեկնաբանման շուրջ (էջ 37-42)

Գայանե Մանուկյան

Դիմավոր միակազմ նախադասությունները հայերենի առաձներում և ասացվածքներում (էջ 43-47)

Շուշանիկ Տեր-Աղամյան

Կերպածամանակային փոխհարաբերության տիպաբանական բնութագիրը գերմաներենում (էջ 48-51)

Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և ճարտարապետություն

Վարդուհի Ղամբարյան

Մասնատուփերի պատրաստման արվեստը ազգային ու համամարդկային արժեքների համեմատական լույսի ներքո (էջ 82-85)

Լաուրա Աթանեսյան

Հետերկրաշարժյան Գյումրու կերպարվեստը (էջ 138-146)

Հասմիկ Հարությունյան

Արամ Քոչարյանի գրառումները աշուղ Շերամի կյանքի ու ստեղծագործության մասին (էջ 166-171)

Արամ Բարսեղյան

Հալեպահայ գեղարվեստը 1950-2007թթ. (էջ 172-176)

Նարինե Խաչատրյան

Գեղարվեստական ստեղծագործությունների գունաբանական առանձնահատկությունները (էջ 181-183)

Աշխարհագրություն և էթնոտոլոլրդագրություն

Արտաշես Բոյաջյան

Ալեքսանդրապոլ-Լենինականի գավառի ժողովրդագրական դրու-
թյունը 1914-1930-ական թթ. (էջ124-132)

Մանկավարժություն և դասավանդման մեթոդիկա

Տաթևիկ Մարաբյան

Ենթակայի և ստորոգյալի համաձայնության ուսուցումը որպես կա-
պակցված խոսքի զարգացման միջոց (էջ 147-153)

Լիլիթ Փարսադանյան

Միջմշակութային կրթության կարևորությունը (էջ 177-180)

Լրատու

(էջ 184-188)

2010 թ., հատոր XIII

Ծավալը՝ 12,5 հրատ. մամուլ

Էջերի քանակը՝ 194

Շապիկի առաջին էջին՝ Սբ Միքայել ռուսական ժամատուն-եկեղեցին («Պլըլյըլան ժամ») և «Պատվո բլուրում» 2010թ. կառուցված հուշակոթողը

Բովանդակություն

Ենթարաժանույններ՝ հողվածներ, հրապարակումներ և հաղորդումներ
Լրատու

Ամփոփում՝ անգլերեն լեզվով (5 էջ)

Պատմագիտություն

Մարգիս Պետրոսյան

Արամանյակի որդիները և նրանց տիրությունները եռադասության տեսանկյունից (էջ 24-32)

Լուսինե Պետրոսյան

«Քարթլիս ցխովրեբա»-ն Հայոց Արշակ թագավորի մասին (էջ 42-47)

Արկաղի Ակոպով

Ժողովրդագրական գործընթացները Տայքում XIXդ. առաջին երեսնամյակին (էջ 48-58)

Արմեն Հայրապետյան

Արևմտահայության տեղաբաշխումը և ժողովրդագրական պատկերը Փամբակում XIXդ. 30-40-ական թվականներին (էջ 59-67)

Գևորգ Այվազյան

«Մեղու Հայաստանի»-ն 1860-1880-ական Ալեքսանդրապոլի մասին (էջ 128-134)

Կարինե Ալեքսանյան

Արևմտահայ գաղթականությունը Ալեքսանդրապոլի գավառում
խորհրդային իշխանության հաստատման շրջանում (1921թ. ապրիլ-
դեկտեմբեր) (էջ 140-143)

Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիճակագրություն

Լարիսա Եզանյան

Մեծ Սեպասարի վրա սրբարանի կառուցման դիցաբանական հենքը
(էջ 5-11)

Լարիսա Եզանյան

Գայլերի զոհաբերության վաղբրոնզիդարյան ծես. Յոթի խորհրդանը-
շական դերը (էջ 33-41)

Համազասպ Խաչատրյան

Հայկաձորի բնակավայրի 2010թ. պեղումների նախնական արդյունք-
ները (էջ 120-127)

***Ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա
և էթնոհոգեբանություն***

Կարինե Սահակյան, Կարինե Գալոյան

Կարծրատիպերը Էթնո-էս-ի և Էթնո-մենք-ի համատեքստում
(ռուսերեն) (էջ 153-169)

Օհաննա Հարոյան

Սուրբ Խաչի տոնական ուտեստը Գյումրիում (XX դարի II կես)
(էջ 160-163)

Հասմիկ Մատիկյան

Դիտարկումներ անգլիական և հայկական օրորոցային երգերում
«երեխա» հասկացության դրսևորման մասին (էջ 164-167)

Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

Անահիտ Հակոբյան

Ուշագրավ վեպ հայոց ցեղասպանության մասին (Գոնսալո Գուարչի «Հայկական տոհմաճառը») (էջ 68-71)

Մհեր Խաչատրյան

Արաբական փոխառություններով կազմված բայերի քերականական կարգերի արտահայտությունը հայրեններում և կաֆաներում (էջ 72-80)

Լայիկ Խաչատրյան

Անկատար դերբայական հիմքով վերլուծական բայաձևերի կաղապարները ժամանակակից հայերենում (էջ 81-85)

Հրանուշ Չաքրյան

Խոսքիմաստային տարարժեքություն ունեցող բառերն արդի հայերենում (էջ 86-90)

Նազելի Ավետիսյան

Դերբայ լրացումով գոյականական բառակապակցությունները և դրանց ոճական արժեքը Հովհ.Շիրազի երկերում (էջ 91-95)

Մուսաննա Չաքրյան

Հայկական լեռնանունների ծագումնաբանական քննություն (էջ 96-101)

Մաղլենա Ավետիսյան

Բուսանուն պարունակող եռալեզու դարձվածաբանական միավորների իմաստային կաղապարների վերլուծություն (էջ 102-107)

Մերգո Հայրապետյան

Գրաբարի նախադասության հնչերանգային տիպերի ուսուցումը (էջ 108-114)

**Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և
ճարտարապետություն**

Շիրո Սասանո

Արագածի Սբ Երրորդություն եկեղեցու ճարտարապետության ծագումնաբանությունն ըստ գմբեթի կառուցվածքի (անգլերեն) (էջ 12-23)

Հասմիկ Հարությունյան

Ութձայն համակարգը հայ միջնադարյան երաժշտության բուհական դասընթացում (էջ 115-119)

Լատիրա Աթանեսյան

Քանդակագործ Արտուշ Պապոյան (էջ 135-139)

Աշխարհագրություն և էթնոժողովրդագրություն

Արտաշես Բոյաջյան

Լենինականի տեղական արդյունաբերությունը և արհեստագործական արտելները (էջ 144-152)

Քաղաքագիտություն և կառավարում

Անի Սահակյան

Կառավարման հոգեբանության հիմնախնդիրները Շիրակի մարզի առևտրային կազմակերպություններում (էջ 168-174)

Լրատու

(էջ 213-218)

2011թ., հատոր XIV

Ծավալը՝ 11,6 հրատ. մամուլ

Էջերի քանակը՝ 186

Շապիկի առաջին էջին՝ Անի, Մբ Փրկչի եկեղեցի, X-XIդդ.

Բովանդակություն

Ենթաբաժանումներ՝ հոդվածներ, հրապարակումներ և հաղորդումներ
Գրախոսություն

Լրատու

Ամփոփում՝ անգլերեն լեզվով (5 էջ):

Պատմագիտություն

Մարզիս Պետրոսյան

Հայ-շումերական առասպելաբանական աղերսների շուրջ (էջ 5-16)

Արկադի Ակոպով

Դավիթ Կյուրապաղատի ժառանգության հարցը X դարի վերջին և XIդ. առաջին քառորդին (էջ 17-23)

Մարզիս Պետրոսյան, Լուսինե Պետրոսյան

Անին և Երվանդունիները (էջ 24-33)

Արմեն Հայրապետյան

Արևմտահայության տեղաշարժի հարցը XIXդ. երկրորդ կեսի և XX դարասկզբի Արևելյան Հայաստանում ցարիզմի վարած գաղութային քաղաքականության համատեքստում (Ալեքսանդրապոլի գավառի օրինակով) (էջ 40-50)

Գևորգ Այվազյան

Ալեքսանդրապոլի հոգևոր դպրոցը 1830-1880-ական թթ. (էջ 51-57)

Արկադի Ակոպով

Ալեքսանդրապոլի գավառը Երևանի նահանգապետի հաշվետվություններում (1870-ական թթ.) (էջ 144-153)

Կարինե Ալեքսանյան

Հայաստանի առաջին հանրապետության լեզվական քաղաքականության հարցի շուրջ (էջ 58-62)

Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիճագրություն

Լարիսա Եզանյան

Մեծ Սեպասարի վիշապը (էջ 34-39)

Համազասպ Խաչատրյան

Հայկաձորի ամրոց-բնակավայրի 2011 թվականի պեղումները (էջ 144-153)

Ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա և էթնոհոգեբանություն

Կարինե Բազեյան, Գրիգոր Ադանյան

Ժողովրդական քրիստոնեության դրսևորումները գյումրեցիների տոնածիսական վարքում (էջ 80-86)

Կարինե Սահակյան, Ռոզա Հովհաննիսյան

Ադոթք և հոգեթերապիա (էջ 87-91)

Հասմիկ Գալստյան

Սատանան հայ ժողովրդական սնահավատական գրույցներում (էջ 92-105)

Օհաննա Հարոյան

Պահոց ուտեստը Գյումրիում (XX դարի 2-րդ կես) (էջ 140-143)

Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

Մենեքերիմ Մելքոնյան

Նարեկացիական ճառագումներ Թումանյանական աշխարհում (էջ 63-67)

Հրանուշ Զաքյան

Բայաձանցումը՝ կրկնաստեղծության չեզոքացման գործոն (էջ 68-72)

Մերզո Հայրապետյան

Խոսվածքի երեկն ու այսօրը (էջ 73-79)

Մենքերիմ Մելքոնյան

Հ.Թումանյանի քնարերգության մի մույթ կետի լուսաբանման փորձ
(էջ 122-126)

***Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և
ճարտարապետություն***

Հասմիկ Հարությունյան

Արշակ Բրուտյանը և Շիրակի երաժշտական կյանքը (էջ 106-109)

Արաքս Մարգարյան

Երվանդ Քոչարի փարիզյան շրջանը (էջ 127-130)

Լատրա Աթանեսյան

Վ.Խաչատրյանի ստեղծագործական աշխարհը (էջ 131-134)

Աշխարհագրություն և էթնոժողովրդագրություն

Արտաշես Բոյաջյան

Էթնոլոգիոգրական գործընթացները Շիրակում 1926-1959թթ.
(էջ 110-115)

Մանկավարժություն և դասավանդման մեթոդիկա

Նաիրա Հայրապետյան

Անգլերենի ուսուցիչների մեթոդական պատրաստվածության հարցի
շուրջ (էջ 116-121)

Հասմիկ Մատիկյան

«Երեխա» հասկացությունը կրոնական հայեցակարգում (էջ 135-139)

Գրախոսություն

Արարատ Աղասյան

Լևոն Չուգասզյան, Արշակ Ֆեթվաճյան, Երևան, Փրինթինֆո, 2011, -
188 էջ, 123 նկար: (էջ 163-170)

Լրատու

(էջ 171-175)

2012թ. հատոր XV

Ծավալը՝ 11,6 հրատ. մամուլ

Էջերի քանակը՝ 188

Շապիկի առաջին էջին՝ Ալեքսանդրապոլի պատկերով փոստային բացիկ տպագրված XIXդ. վերջին

Բովանդակություն

Ենթաբաժանումներ՝ հոդվածներ, հրապարակումներ և հաղորդումներ

Լրատու

Անփոփում՝ անգլերեն լեզվով (5 էջ):

Պատմագիտություն

Սարգիս Պետրոսյան

Քսենոփոնյան «Չնդիկ»-ի թագավորությունը և սեպագրային էթիունին (էջ 5-12)

Լուսինե Պետրոսյան

Դիցական գլխավոր եղյակը Երվանդական և Արտաշիսյան Հայաստանում (էջ 21-26)

Հրայրա Փանոսյան

Ժողովրդագրական տեղաշարժերը Թուման-ե Նախիջևանի Ագատ-Ջիրանի ու դարաշամբի մահալներում (XVII դ. առաջին կես) (էջ 48-56)

Կարինե Ալեքսանյան

ՀՀ պետական իշխանության և Ալեքսանդրապոլի ինքնակառավարման մարմինների փոխհարաբերությունները 1918-1920թթ. (էջ 57-62)

Արմեն Հայրապետյան

Մտորումներ Ալեքսանդրապոլի հայ-թուրքական պայմանագրի շուրջ (էջ 63-68)

Արկաղի Ակոսյով

Արևմտյան Շիրակը Կարսի գեներալ-նահանգապետի զեկուցագրերում (էջ 121-131)

Գևորգ Այվազյան

«Կովկասի հայոց բարեգործական ընկերության» Ալեքսանդրապոլի մասնաճյուղի գործունեությունը 1884-1899թթ. (էջ 132-138)

Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիճագրություն

Լարիսա Եզանյան

Գլխի գոհաբերությունը վաղբրոնզիդարյան Մեծ Սեպասարում (էջ 13-20)

Լարիսա Եզանյան

Քուռարաքսյան մի կարասի զարդագոտու սիմվոլիկայի շուրջ (էջ 32-38)

Ինգա Ավագյան

Շիրակի վարչական բաժանումը Ք.ա. VIII-VIդդ. (էջ 39-47)

Ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա

Կարինե Սահակյան, Ռոզա Հովհաննիսյան

Հացին առնչվող ժողովրդական պատկերացումներ և հավատալիքներ (էջ 79-86)

Կարինե Բազեյան

Շիրակի արդի արհեստները (ըստ 2012թ. իրականացված դիտանցման) (էջ 148-158)

Հասմիկ Աբրահամյան

Շիրակի վարդավառյան ուխտավայրերը (համառոտ նկարագիր) (էջ 159-168)

Օհաննա Հարոյան

Կաթնեղեն ուտեստը Շիրակում 20-րդ դարի 2-րդ կեսին (էջ 169-171)

Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

Լիլիթ Կիրակոսյան

Նորաբանությունները քաղաքական PR-ի լեզվում (էջ 87-92)

Ալլա Սարգսյան

Օտարաբանությունների ոճական արժեքը Ջ.Խալափյանի ստեղծագործություններում (էջ 93-98)

Մուսաննա Չաքարյան

Հումանիշ բառերի կիրառությունը Եղ.Չարենցի «Գիրք Ճանապարհի» ժողովածուի մեջ (էջ 99-109)

Գագիկ Խաչիկյան

Ավետիս Ահարոնյանի կյանքը և ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը (էջ 110-115)

Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և ճարտարապետություն

Լատրա Աթանեսյան

Մուսաննա Մկրտչյան արվեստագետը (էջ 139-142)

Հասմիկ Հարությունյան

Շիրակյան պարեղանակները Ա.Բրուտյանի գրառումներում (էջ 143-147)

Աշխարհագրություն և էթնոժողովրդագրություն

Արտաշես Բոյաջյան

Գյուղատնտեսության դրությունն Ալեքսանդրապոլ-Լենինականի գավառում XIXդ. վերջին և XXդ. առաջին կեսին (էջ 69-78)

Քաղաքագիտություն և կառավարում

Անի Մահակյան

Ինտելեկտ քարտեզի կիրառման առանձնահատկությունները կառավարման ոլորտում (էջ 116-120)

Լրատու

(էջ 172-176)

2013թ., հատոր XVI

Ծավալը՝ 13,6 հրատ. մամուլ

Էջերի քանակը՝ 220

Շապիկի առաջին էջին՝ Գյումրու Սբ Աստվածածին («Յոթվերք») եկեղեցին (1870-80-ական թթ.)

Բովանդակություն

Ենթաբաժանումներ՝ հողվածներ, հրապարակումներ և հաղորդումներ
Լրատու

Ամփոփում՝ անգլերեն լեզվով (6 էջ)

Պատմագիտություն

Մարգիս Պետրոսյան

Մասիսը և Արտավազդի առասպելը (հայ-շումերական փոխառնչությունների պատմությունից) (էջ 5-14)

Հրաչյա Փանոսյան

Նախիջևանի երկրամասը Պարսկաստանի վարչական բաժանումների համակարգում (XVI-XVIII դդ.) (էջ 15-22)

Արմեն Հայրապետյան

1853-1856թթ. Ղրիմի (Արևելյան) պատերազմը և Ալեքսանդրապոլի գավառը (էջ 23-33)

Կարինե Ալեքսանյան

Ալեքսանդրապոլի գավառի վարչա-քաղաքական պատկերը 1918-1921 թթ. (էջ 49-55)

Անդրանիկ Տազևեան

Շիրակ տեղանունն իբրև հայութեան և Հայաստանի խորհրդանիշ (էջ 110- 118)

Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիճագրություն

Լարիսա Եզանյան

Մեծ Մեպասարի օջախ-գոհարաններ (էջ 56-62)

Ինգա Ավագյան

Էրիախի երկրի կրոնը (էջ 63-71)

Աշոտ Մանուչարյան

Նոր վիճագրեր Հովհաննավանքից (էջ 88-96)

Ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա և էթնոհոգեբանություն

Կարինե Բազեյան, Գրիգոր Աղանյան

Ալեքսանդրապոլը 1877-1878թթ. ռուս-թուրքական պատերազմի տարիներին (ըստ «Մշակ»-ի տեղեկությունների) (էջ 34-48)

Մեղա Տոնոյան

Քրիստոնեական աշխարհայացքը և բարոյականությունը «Մասնա ծոեր» էպոսում (էջ 127-136)

Կարինե Մահակյան, Ռոզա Հովհաննիսյան

Ապագա զինվորի հոգեկերտվածքի ձևավորումը ազգային գաղափարախոսության համատեքստում (էջ 137-144)

Զարուհի Մուջյան

Մատանայի կերպարը հայկական ժողովրդական բուսանունների անվանացանկում (ռուսերեն) (էջ 168-171)

Հասմիկ Մատիկյան

«Երեխա» հասկացությունն անգլալեզու և հայկական ցանկության բանաձևերում (օրինանքներ և անեծքներ) (էջ 189-194)

Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

Հրանուշ Չաքյան

Կրկնասեռության ըմբռնումը 17-18-րդ դարերի լատինատիպ քերականություններում (էջ 145-151)

Լայիկ Խաչատրյան

Քաղաքական խոսույթը և նրա լեզվական միջոցները (էջ 152-159)

Մարիետա Խաչատրյան

Ավետիք Իսահակյանի «Ուստա Կարո» վեպի լեզավի առանձնահատկությունները (էջ 160-167)

Սեդա Տոնոյան, Հասմիկ Դավոյան

Ազգային ինքնության և մշակութային համահարթման հարցերը Ավ.Իսահակյանի աֆորիզմներում (էջ 182-188)

Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և ճարտարապետություն

Հասմիկ Հարությունյան

Կարսի և Ալեքսանդրապոլի աշուղական ավանդույթների փոխառնչակցությունները XIXդ. (մաս Ա) (էջ 72-79)

Վիկտորյա Գասպարյան

Հայկական ավանդական տարազի կիրառումը պարարվեստում (էջ 97-103)

Արաքս Մարգարյան

Գյումրին իբրև առանցքային թեմա ժամանակակից նկարիչների ստեղծագործություններում (էջ 172-176)

Լատուրա Աթանեսյան

Ճանապարհ ջրանկարի միջով (էջ 177-181)

Աշխարհագրություն և էթնոժողովրդագրություն

Արտաշես Բոյաջյան

Բուսաբուծության զարգացման վրա ազդող գործոնները Ալեքսանդրապոլի գավառում (էջ 80-87)

Քաղաքագիտություն և կառավարում

Արկադի Ակոպով, Վարդան Մաթևոսյան

Վրաստանի տարածաշրջանային քաղաքականության որոշ հիմնահարցեր (ռուսերեն) (էջ 119-126)

Թանգարանագիտություն

Դավիթ Պողոսյան

«Նոր թանգարանագիտության» մոտեցումները որպես «Կումայրի» պատմամշակութային արգելոց-թանգարանի վերագործարկման նախադրյալ (էջ 104-109)

Լրատու

(էջ 195-207)

2014թ., հատոր XVII

Ծավալը՝ 14,2 հրատ. մամուլ

Էջերի քանակը՝ 228

Շապիկի առաջին էջին՝ Հովհ.Շիրազի 100-ամյակին նվիրված պատահառ Գյումրիում. հեղ.՝ Գ.Մալխասյան

Բովանդակություն

Ենթաբաժանումներ՝ հոդվածներ, հրապարակումներ և հաղորդումներ
Գրախոսություն

Լրատու

Անփոփում՝ անգլերեն լեզվով (7 էջ)

Պատմագիտություն

Երվանդ Մարգարյան

Անի՝ արքա քաղաք:Անուրջ քաղաք: Քաղաք առասպել: Քաղաք ուտոպիա (ռուսերեն) (էջ 28-37)

Մարգիս Պետրոսյան

Զարմայր նահապետի և «Քաղդեացուց» արքայացանկի շուրջ (էջ 58-69)

Արկաղի Ակոպով

Տայքյան հուշարձանների «պատկանելության» շուրջ (էջ 70-76)

Լուսինե Պետրոսյան

Օրոնտես-Երվանդը Հայաստանի անկախության վերականգնող (էջ 77-83)

Ռուսլան Կանդոր

Չերքեզ-գայերը (չեքեզյան հայերը) Չերքեզիայի հասարակական հարաբերությունների համակարգում (1800-1870թթ.) (ռուսերեն) (էջ 84-88)

Արմեն Հայրապետյան

Ալեքսանդրապոլցիները 1877-1878թթ. ռուս-թուրքական պատերազմում (էջ 89-99)

Նատալիա Դենիսովա

Մ. Տ. Լոռիս-Մելիքովը որպես պատմական անհատ մշակույթների երկխոսության հայեցակարգի համատեքստում (ռուսերեն) (էջ 100-106)

Գևորգ Այվազյան

Ալեքսպոլյան թղթակցություններ «Մշակ»-ին 1872-1892թթ. (էջ 107-117)

Վլադիմիր Ֆոմենկո

Թամբինների գյուղերը Պյատիգորսկի և Կիսլովոդսկի մոտակայքում (ռուսերեն) (էջ 118-124)

Խաչատուր Ստեփանյան

Բոլշևիկյան բռնաճնշումները 1921թ. փետրվարյան ապստամբության պատճառ (1920-1930-ական թթ. սփյուռքահայ հասարակական-քաղաքական մտքի գնահատականները) (էջ 125-133)

Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիմագրություն

Լարիսա Եզանյան

Վաղբրոնզիդարյան մի ծեսի շուրջ (էջ 134-141)

Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

Մերգո Հայրապետյան

Հայերենի կրավորական կառույցը (էջ 142-151)

Միրարիի Դավթյան

Գրաբարի ժամանականիշ բառերի իմաստաբանությունը (էջ 152-158)

Մենքերիմ Մելքոնյան

«Թվկաբերդի առումը» պոեմի հրատարակումը հետազգելու և հարակից հարցերի շուրջ (էջ 159-166)

Արմենուհի Մխիթարյան

Պարբերույթը որպես ճարտասանության տարր, դրա հունական ակունքները և անդրադարձը Հովհ.Շիրազի պոեզիայում (էջ 167-174)

Թամարա Մելիքյան

Անձի և բանաստեղծի դերը պատմության մեջ. Լ.Տոլստոյ և Բ.Պաստեռնակ (ռուսերեն) (էջ 175-179)

Գագիկ Խաչիկյան

Գրական առնչություններ և արժևորումներ (էջ 180-186)

Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և ճարտարապետություն

Մուրադ Հասրաթյան

Տրդատը որպես Անիի Սբ Փրկիչ եկեղեցու ճարտարապետ (էջ 5-8)

Աշոտ Հայկազուն Գրիգորյան

Անիի Հովվի եկեղեցու հորինվածքային և խորհրդաբանական առանձնահատկությունները (ռուսերեն) (էջ 9-26)

Վլադիմիր Բեստով, Արիստարխ Բեստով

Հայկական բարձրավանդակի և Կովկասի վաղքրիստոնեական երկրների կենտրոնագմբեթ հորինվածքների ճարտարապետական նախատիպերը որպես հայ միջնադարյան ճարտարապետների ստեղծագործական մտածողության բարձրագույն մակարդակի ցուցանիշ (ռուսերեն) (էջ 38-42)

Հովհաննես Զաքարյան, Ռուբեն Հակոբյան

Շիրակի շթաքարային ծածկերը (էջ 43-51)

Մարիա Արսենյան

Ուկրաինայի X-XIXդդ. հայկական եկեղեցիների ճարտարապետապլաստիկական արտահայտամիջոցները (ռուսերեն) (էջ 52-57)

Մանկավարժություն և դասավանդման մեթոդիկա

Ռուզան Շտոյան

Օպտիմալ ընթերցման տեխնիկայի զարգացումը հայկական դպրոցում ռուսաց լեզվի դասերին (ռուսերեն) (էջ 194-205)

Թանգարանագիտություն

Լիանա Գևորգյան

Երկրագիտական թանգարանների դերն ազգային ինքնության ձևավորման գործում (էջ 187-193)

Գրախոսություն

Լ.Հովհաննիսյան, Վ.Փիլոյան

Գուրգեն Խաչատրյան, Գրաբար, «Ոսկան Երևանցի» հրատ., 2014, 491 էջ: (էջ 206-209)

Լրատու

(էջ 210-214)

2015թ. հատոր XVIII

Ծավալը՝ 17,5 հրատ. մամուլ

Էջերի քանակը՝ 281

Շապիկի առաջին էջին՝ Մեծ Եղեռնի հուշարձանի զծապատկերը

Բովանդակություն

Ենթաբաժանումներ՝ հողվածներ, հրապարակումներ և հաղորդումներ

Լրատու

Ամփոփում՝ անգլերեն լեզվով (8 էջ)

Պատմագիտություն

Մարգիս Պետրոսյան

Quria երկրները և հին հայոց մատովակները (էջ 51-61)

Լուսինե Պետրոսյան

Մի մանրանկարի նորովի մեկնաբանման փորձ (էջ 62-69)

Մարգիս Պետրոսյան

«Իծագրեր»- ժայռապատկերները քարայծի և դիցայծի պաշտամունքների տեսանկյունից (էջ 83-94)

Աշխեն Մինասյան

Դայաենի-Դիաուլի-Տայքը Ք.ա. 12-8-րդ դարերում (էջ 97-103)

Արկադի Ակոպով

Տայքի կյուրապաղատությունը հարավկովկասյան աշխարհաքաղաքական գործընթացներում (X դարի II կես) (էջ 104-109)

Արմեն Հայրապետյան

Արևելահայ մամուլն Առաջին աշխարհամարտի տարիներին Ալեքսանդրապոլի գավառում հաստատված զաղթականության մասին (էջ 110-120)

Աստղիկ Հայրապետյան

ՆԱՏՕ-ի ռազմավարությունը հետսառըպատերազմյան աշխարհակարգում (1989-1992թթ.) (էջ 121-131)

Կարինե Ալեքսանյան

Մայիսյան իրադարձություններին վերաբերող մի փաստաթղթի հետքերով (էջ 230-236)

Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիճագրություն

Անահիտ Խուդավերդյան, Լևոն Պետրոսյան,

Համագասյ Խաչատրյան, Լարիսա Եզանյան

Շիրակի կուրարաքայան մշակույթի դամբարանների մարդաբանական նյութերը (ռուսերեն) (էջ 5-22)

Լարիսա Եզանյան

Եռոտանի և քառոտանի տակդիր-գոհասեղաններ Մեծ Սեպասարից (էջ 23-31)

Համագասյ Խաչատրյան, Լարիսա Եզանյան,

Լևոն Պետրոսյան, Անդրեաս Ֆուրթվանզեր,

Թորիաս Նեուսեր, Դորոթեա Մաուերման

Ազատանի դամբարանադաշտի 2014թ. պեղումները (էջ 32-50)

Ինգա Ավագյան

Շիրակից հայտնի ուրարտական դարաշրջանի գոտիների զարդամոտիվների շուրջ (էջ 70-82)

***Ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա
և էթնոհոգեբանություն***

Կարինե Բազեյան

Արհեստները՝ Հայոց ցեղասպանության համատեքստում (էջ 132-138)

Թորգոմ Ադանյան

Ադետների ազգաբանական հետազոտության հիմնախնդիրները (էջ 146-153)

Արաքսյա Պողոսյան

Արագիլը հայոց ավանդազրույցներում (էջ 154-159)

Հասմիկ Մատիկյան

Օրորասացի կերպարը անգլալեզու և հայ բանահյուսական օրորոցային տեքստերում (էջ 204-209)

Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

Ռոզա Հովհաննիսյան

Հայի ոգու հետադետյան կենսաշարժը Հակոբ Հարությունյանի «Կապույտ հագ» գրքում (էջ 170-177)

Կարինե Մահակյան

Ցեղասպանություն. երրորդ սերունդ (Անտոնիո Արսլանի վեպերի հիման վրա) (էջ 178-181)

Թամարա Մելիքյան

Փիլիսոփայական ենթատեքստը Բորիս Պաստեռնակի «ծովային» պոեզիայում (ռուսերեն) (էջ 182-187)

Անի Ավետիսյան

Հոմանիշների գործառական և կառուցվածքային առանձնահատկությունները Ստ. Օրբելյանի «Պատմություն նահանգին Սիսական» երկում (էջ 188-196)

Լայիկ Խաչատրյան, Լուսինե Ենգոյան

Զուգաձևություններ գրաբարի ուղղական հոլովում (էջ 197-203)

Անահիտ Խաչատրյան

Երկու հանճարների հանդիպումը՝ Բայրոնը և Հայոց լեզուն (էջ 252-259)

**Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և
ճարտարապետություն**

Հասմիկ Հարությունյան

Ժողովրդական երգի արդի դրսևորումները Շիրակում (էջ 139-145)

Աշխարհագրություն և էթնոժողովրդագրություն

Արտաշես Բոյաջյան

Բուսաբուծությունը Շիրակում 1920-1930-ական թթ. (էջ 237-245)

Մանկավարժություն և դասավանդման մեթոդիկա

Նաիրա Հայրապետյան

Միջնակության հաղորդակցության դերը և նշանակությունը արդի գործարար աշխարհում (անգլերեն) (էջ 160-164)

Աննա Պապոյան

Ներառական կրթությամբ երեխաների հոգեբանական ադապտացիան (էջ 219-216)

Օլգա Պողոսյան

Հոգեկան զարգացման հապաղում ունեցող երեխաների ինքնագնահատականի և հավակնությունների հիմնախնդիրը (էջ 217-225)

Մյուզաննա Ռոստոմյան

Կոմպետենցիաների ուսումնասիրության խնդիրը կրթական համակարգում (ռուսերեն) (էջ 226-229)

Ազատ Մաթևոսյան

Գյումրեցի պատանի ծանրորդները Եվրոպայի 1996-2000թթ առաջնություններում (էջ 246-251)

Լրատու

(էջ 260-265)

2016թ., հատոր XIX

Ծավալը՝ 20 հրատ. մամուլ

Էջերի քանակը՝ 320

Շապիկի առաջին էջին՝ Գյումրու քաղաքապետարանի նոր շենքը (2001-2010թթ.) ճարտարապետներ՝ Ա. Վարդանյան, Հ.Գասպարյան

Բովանդակություն

Ենթարաժանումներ՝ հողվածներ, հրապարակումներ և հաղորդումներ:

Լրատու

Ամփոփում՝ անգլերեն լեզվով (13 էջ):

Պատմագիտություն

Կարեն Մաթևոսյան

Երկու նոր գրիչ-հեղինակ Անիի շրջանից (էջ 19-26)

Մարգիս Պետրոսյան

Հնդեվրոպական և շուսերական Հողմի աստծու բնօրրանը (էջ 52-61)

Արկադի Ակոպով

Տայքի պատկանելիության հարցը վրացագիտության մեջ (էջ 62-68)

Ռուսլան Կանդոր

Հայերը չերքեզական հեծելագորային գնդի մարտական տարեգրության մեջ (1914-1916թթ) (ռուսերեն) (էջ 69-78)

Մտեփան Հասան-Ջալալյան

Արցախ-Խաչենի գահերեց իշխան Ջալալ IV Հասան-Ջալալյանի հանդիպումը Իրանի Շահ Աբաս I-ի հետ (էջ 79-83)

Հակոբ Մուրադյան

Շորագյալի գավառակի (Արևմտյան Շիրակ) վարչաժողովրդագրական նկարագիրը 1830-1877թթ. (էջ 84-92)

Արմեն Հայրապետյան

«Եղբայրական օգնության» Ալեքսանդրապոլի կոմիտեի 1914-1916թթ. գործունեության լուսաբանումն արևելահայ մամուլի էջերում (էջ 93-103)

Քայանե Մախմուրյան

1918-1920թթ. Ալեքսանդրապոլը ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի և Հայաստանի ազգային արխիվի փաստաթղթերում (ռուսերեն) (էջ 104-113)

Կարինե Ալեքսանյան

Խորհրդային պետականաշինության հիմնախնդիրներն Ալեքսանդրապոլի գավառում հեղկոմներից խորհուրդների անցման շրջանում (էջ 114-123)

Գևորգ Այվազյան

Ալեքսանդրապոլի հասարակական միտքը հայոց պետականակերտման գաղափարախոսության համատեքստում (էջ 124-128)

Հայկ Մելիք-Աղամյան

XX դարի գերմանացի ճանապարհորդների բնագիտական և մշակութաբանական ուսումնասիրությունները Շիրակում (էջ 129-135)

Արման Մալոյան

Դիտարկումներ ուժացած հայերի ևս մեկ էթնոդավանաբանական խմբի մասին (էջ 136-142)

Սարգիս Պետրոսյան, Լուսինե Պետրոսյան

Շիրակում և Վանանդում օձի և օձամանուկի պաշտամունքի շուրջ (էջ 151-159)

Անդրանիկ Տազևեան

Հայկազեան հայագիտական հանդեսը երեկ, այսօր, վաղը (էջ 281-286)

Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիճագրություն

Աշոտ Մանուչարյան

Եկեղեցու ներսում արատավոր երևույթների դեմ պայքարի արտացոլումը Շիրակի վիճագրերում (էջ 9-18)

Համազասպ Խաչատրյան

Պաշտպանական կառույցների գործառնության ղաասակարգում
(էջ 27-33)

Լարիսա Եզանյան

Կավե կուռք Մեծ Մեպասարից (էջ 34-43)

Արսեն Հարությունյան

Հոռոմ գյուղը և Մբ Հոիփսիմե եկեղեցու նորահայտ արձանագրու-
թյունը (էջ 44-51)

Ինգա Ավագյան

Պատահական գտածոներ Շիրակի Սպանդարյան գյուղի դամբարա-
նադաշտից (էջ 258-263)

Բենիկ Վարդանյան

Ախուրյանի ավագանի ամրաշինական կառույցների մասին
հիշատակությունները միջնադարյան պատմագրության մեջ
(էջ 287-293)

***Ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա
և էթնոհոգեբանություն***

Կարինե Բազեյան

Երեխաների սոցիալականացման ձևերն ու եղանակները Ալեքսանդ-
րապոլում (էջ 143-150)

Կարինե Սահակյան, Ռոզա Հովհաննիսյան

Ստեղծարար քաղաքը ազգային ինքնության և արժեքների կրող
(Գյումրու օրինակով) (էջ 160-163)

Թորգոմ Աղանյան

1926թ. Լենինականի և 1988թ. Սպիտակի երկրաշարժերի համեմա-
տական վերլուծության փորձ (էջ 164-173)

Հասմիկ Գալստյան

Թպղան հայ ժողովրդական հավատալիքներում և սնահավատական
գրույցներում (էջ 177-185)

Մարինե Խենյան

Խորհրդատու և նվիրատու թոշունը Կարսի հրաշապատում հեքիաթներում (էջ 186-192)

Էսթեր Խենյան

Անեծք-սպառնալիքների և օրհնանք-բարեմաղթությունների կիրառումը Կարսի հեքիաթներում (էջ 193-200)

Հասմիկ Մատիկյան

Մանուկներին հասցեագրված տեքստերը աշուղական բանարվեստում (էջ 281-286)

Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

Մարիետա Խաչատրյան

Մակդիրը Վ.Թոթվենցի «Կյանքը հին հռոմեական ճանապարհի վրա» վիպակում (էջ 224-234)

Մաթենիկ Եղիազարյան

Նորաբանությունները Աբիգ Ավագյանի արձակում (էջ 235-240)

Արմենուհի Ավագյան

Մեռի քերականական կարգի դրսևորումը հայերեն անուն-ազգանուններում (էջ 241-245)

Անահիտ Հովհաննիսյան

Արարատյան մարդ. Երագա[՞]նք (էջ 246-249)

Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և ճարտարապետություն

Մուրադ Հասրաթյան

Հայաստանի XVII-XVIIIդդ. ճարտարապետության նվաճումներն ու առանձնահատկությունները (էջ 5-8)

Անի Հայկազուն Գրիգորյան

Գյումրու գերեզմանատների հուշարձանների տիպաբանական և գեղարվեստական առանձնահատկությունները (էջ 173-176)

Հասմիկ Հարությունյան

Ալեքսանդրապոլի աշուղական համաքարությունը աշուղ Խայաթի հուշերում (էջ 210-216)

Հռիփսիմե Պիկիչյան

Շիրակի երաժշտական կենցաղը 20-րդ դարի 80-ական թվականներին (էջ 217-223)

Քնարիկ Ավետիսյան

Գյումրու Սբ Յոթվերք և Սբ Նշան եկեղեցիների արտաքին և ներքին հարդարանքը (էջ 264-272)

Աշխարհագրություն և էթնոտոլոլրդագրություն

Արտաշես Բոյաջյան

ՀԽՍՀ բնակչության սոցիալական կազմի փոփոխությունները XXդ. առաջին քառորդին (Ալեքսանդրապոլ-Լենինականի գավառի օրինակով) (էջ 250-257)

Թանգարանագիտություն

Լիանա Գևորգյան

Ազգագրության բացօթյա թանգարանների ձևավորման սոցիալ-տնտեսական պատճառները (էջ 201-209)

Լրատու

(էջ 294-301)

2017թ., հատոր XX

Ծավալը՝ 20.3 հրատ. մամուլ

Էջերի քանակը՝ 325

Շապիկի առաջին էջին՝ Երեբունյքի բազիլիկը (Շիրակի մարզ) IV-Vդդ.:

Բովանդակություն

Ենթաբաժանումներ՝ հոդվածներ, հրապարակումներ և հաղորդումներ
Լրատու

Ամփոփում՝ անգլերեն լեզվով (5 էջ):

Պատմագիտություն

Սարգիս Պետրոսյան

Ներգալ-U.GUR առասպելաբանական կերպարի հենքի մասին
(էջ 28-40)

Լուսինե Պետրոսյան

Օրոնտես-Երվանդի ռազմական և վարչական միջոցառումները Հայաստանի հյուսիս-արևմուտքում (էջ 113-120)

Տաթևիկ Սարգսյան

Անեցիների գաղթը Ղրիմ և դրա թվագրումը (էջ 121-131)

Տատյանա Նևսկայա, Աշխեն Հակոբյան

Հայերի դերը Հյուսիսային Կովկասի տնտեսական և քաղաքական զարգացման գործում XVIIIդ.- XX դարակիզբ (էջ 132-138)

Հասմիկ Ամիրջանյան

Հովսեփ արքեպիսկոպոս Արղությանը Ռուսաստանի հայոց թեմի առաջնորդ (1777-1800թթ.) (էջ 139-145)

Արկադի Ակոպով

XIXդ. II կեսի ռուս-թուրքական պատերազմները և Տայքը
(էջ 146-154)

Համո Մուքիասյան

Հայ-վրացական քաղաքական հարաբերությունների լուսաբանումը Մարտիրոս Հարությունյանի նամակներում (1918թ. դեկտեմբեր-1919թ. ապրիլ) (էջ 162-169)

Արմեն Հայրապետյան

Հուշեր Ալեքսանդրապոլի հեղափոխական անցյալից (Արամայիս Ազնավուրյան) (էջ 170-182)

Կարինե Ալեքսանյան

Խորհուրդների առաջին ընտրություններն Ալեքսանդրապոլի գավառում 1921թ. դեկտեմբերին (էջ 183-189)

Գևորգ Այվազյան

Արխիվային փաստաթղթեր Ալեքսանդրապոլի գրադարան-ընթերցարանների մասին (էջ 256-269)

Հնագիտություն, մարդաբանություն և վիճագրություն

Լարիսա Եզանյան

Ախուրյան գետի ավազներ՝ կիկլոսյան կառույցները (էջ 190-206)

Համազասպ Խաչատրյան

Ախուրյանի ավազանի միջնադարյան ամրաշինական կառույցները (էջ 207-215)

Մուսաննա Ադամյան

Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Սմբատյանցի անտիպ ուսումնասիրության մասին (էջ 270-277)

Ինգա Ավագյան

Ուրվագիծ Ալեքսանդրապոլի պատմամշակութային դիմագծից (էջ 278-286)

Բենիկ Վարդանյան

Ախուրյան գետի վերնահովտի ամրոցները (էջ 291-296)

Ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա և էթնոհոգեբանություն

Էսթեր Խենյան

Առած-ասացվածքները, երդումները և դարձվածները որպես կայուն բանաձևերի ատաղձ Կարսի հեքիաթներում (էջ 6-15)

Կարինե Սահակյան, Ռոզա Հովհաննիսյան

«Նարեկ» ի մերձդաբանությունը, տեսագործական հիմքերը (էջ 224-231)

Հասմիկ Մատիկյան

Օրորոցայինը և աղոթքը որպես քնամուտի տեքստեր անզլերենում և հայերենում (էջ 232-239)

Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

Դավիթ Գասպարյան

Հայկական վերածնունդ (ժամանակը և առանձնահատկությունները) (էջ 41-61)

Գագիկ Խաչիկյան

Ազգային-ազատագրական պայքարի և հայկական պետականության վերականգնման գաղափարները Ա.Ահարոնյանի երկերում (էջ 62-69)

Մարինե Ղազարյան

Ծննդավայրի և մանկության պատկերը Հովհ.Գրիգորյանի «Հրեշտակներ մանկության երկնքից» շարքում (էջ 70-79)

Գարիկ Մկրտչյան

Մշո և Կարնո բարբառների տիպաբանությունը (ընդհանրություններ և տարբերություններ) (էջ 80-88)

Մարգուշ Միրումյան

Նորակազմ բայական կայուն կապակցություններ «Ազգ» շաբաթաթերթում (2015-2016թթ.) (էջ 89-95)

Հովիկ Սելթոնյան, Վարդան Մելքոնյան

Մակդիրը բանաստեղծի ստեղծագործական տեսադաշտում (էջ 96-100)

Քրիստինե Նիկողոսյան

Փոխաբերությունը Նար-Դոսի «Մեր թաղը» պատմվածաշարում (էջ 101-106)

Շուշանիկ Տեր-Աղամյան

Ըղձական եղանակի իմաստային և գործառական առանձնահատկությունները գերմաներենում (էջ 107-112)

Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և ճարտարապետություն

Աշոտ Հայկազուն Գրիգորյան

Խաչատակի աստիճանաձև հորինվածքների խորհրդաբանական ստուգաբանությունը, երկիր-երկինք բնափիլիսոփայական ընկալումների համատեքստում (էջ 16-27)

Հասմիկ Հարությունյան

Աշուղական ավանդույթը Ալեքսանդրապոլի քաղաքային մշակույթում (էջ 216-223)

Արաքս Մարգարյան

Արվեստի նվիրյալը. գեղանկարիչ Սերգեյ Միրզոյան (էջ 287-290)

Մարինե Հարությունյան

Մանրանկարչությունն ու զարդանկարչությունը Արցախում 1639-1700թթ. (էջ 297-304)

Աշխարհագրություն և էթնոժողովրդագրություն

Աննա Շպորտ

Խարկով քաղաքի հայկական համայնքը XIXդ. երկրորդ կեսին- XXIդ. սկզբին (էթնոժողովրդագրական բնութագիր) (էջ 155-161)

Արտաշես Բոյաջյան

ԱՊՀ և մերձբալթյան հանրապետությունների բնակչության էթնիկական կազմի շարժնթացը (էջ 247-255)

Թանգարանագիտություն

Աննա Ասոյան

Հուշային թանգարանների առանձնահատկությունները՝ Գյումրու և Երևանի թանգարանների օրինակով (էջ 240-246)

Լրատու

(էջ 305-308)

2. «Գիտական աշխատություններ» ժողովածուի
XI- XX հատորների
ԹԵՄԱՏԻԿ ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ ՑԱՆԿ

Ա. Պատմագիտություն

- 001. Ալեքսանյան Կարինե, Ղալեչյան Մեսրոպ,** Տեղական իշխանության մարմինների ընտրություններն Ալեքսանդրապոլի գավառում (1919թ. մայիսի 4) -**XI, 2008, էջ 62-65:**
- 002. Ալեքսանյան Կարինե,** Թուրքիայի հակահայ քաղաքականության դրսևորումները Ալեքսանդրապոլի գավառում (1921թ. ապրիլ-հոկտեմբերին)-**XII, 2009, էջ 133-137:**
- 003. Ալեքսանյան Կարինե,** Արևմտահայ գաղթականությունը Ալեքսանդրապոլի գավառում խորհրդային իշխանության հաստատման շրջանում (1921թ. ապրիլ-դեկտեմբեր)-**XIII, 2010, էջ 140-143:**
- 004. Ալեքսանյան Կարինե,** Հայաստանի առաջին հանրապետության լեզվական քաղաքականության հարցի շուրջ-**XIV, 2011, էջ 58-62:**
- 005. Ալեքսանյան Կարինե,** ՀՀ պետական իշխանության և Ալեքսանդրապոլի ինքնակառավարման մարմինների փոխհարաբերությունները 1918-1920թթ. - **XV, 2012, էջ 57-62:**
- 006. Ալեքսանյան Կարինե,** Ալեքսանդրապոլի գավառի վարչա-քաղաքական պատկերը 1918-1921 թթ. - **XVI, 2013, էջ 49-55:**
- 007. Ալեքսանյան Կարինե,** Մայիսյան իրադարձություններին վերաբերող մի փաստաթղթի հետքերով - **XVIII, 2015, էջ 230-236:**
- 008. Ալեքսանյան Կարինե,** Խորհրդային պետականաշինության հիմնախնդիրներն Ալեքսանդրապոլի գավառում հեղկումներից խորհուրդների անցման շրջանում - **XIX, 2016, էջ 114-123:**
- 009. Ալեքսանյան Կարինե,** Խորհուրդների առաջին ընտրություններն Ալեքսանդրապոլի գավառում 1921թ. դեկտեմբերին- **XX, 2017, էջ 183-188:**

- 010. Ակոսյով Արկադի,** Նորահայտ փաստաթղթեր Ալեքսանդրապոլի գավառի մասին (նյութեր Վրաստանի պատմության պետական կենտրոնական արխիվից) - **XI, 2008, էջ 163-166:**
- 011. Ակոսյով Արկադի,** Ժողովրդագրական գործընթացները պատմական Տայքի տարածքում (XVI-XVIIIդդ.) -**XII, 2009, էջ 99-110:**
- 012. Ակոսյով Արկադի,** Ժողովրդագրական գործընթացները Տայքում XIXդ. առաջին երեսնամյակին-**XIII, 2010, էջ 48-58:**
- 013. Ակոսյով Արկադի,** Դավիթ Կյուրապաղատի ժառանգության հարցը X դարի վերջին և XIդ. առաջին քառորդին - **XIV, 2011, էջ 17-23:**
- 014. Ակոսյով Արկադի,** Արևմտյան Շիրակը Կարսի գեներալ-նահանգապետի ղեկուցագրերում - **XV, 2012, էջ 121-131:**
- 015. Ակոսյով Արկադի,** Տայքյան հուշարձանների «պատկանելության» շուրջ - **XVII, 2014, էջ 70-76:**
- 016. Ակոսյով Արկադի,** Տայքի կյուրապաղատությունը հարավկովկասյան աշխարհաքաղաքական գործընթացներում (X դարի II կես)-**XVIII, 2015, էջ 104-109:**
- 017. Ակոսյով Արկադի,** Տայքի պատկանելիության հարցը վրացագիտության մեջ - **XIX, 2016, էջ 62-68:**
- 018. Ակոսյով Արկադի,** - XIXդ. II կեսի ռուս-թուրքական պատերազմները և Տայքը - **XX, 2017, էջ 146-154:**
- 019. Ամիրջանյան Հասմիկ,** Հովսեփ արքեպիսկոպոս Արղությանը Ռուսաստանի հայոց թեմի առաջնորդ (1777-1800թթ.) - **XX, 2017, էջ 139-145:**
- 020. Այվազյան Գևորգ,** Ալեքսանդրապոլը պետություն-եկեղեցի հարաբերությունների ոլորտում 1860-1870-ական թթ.-**XI, 2008, էջ 66-73:**
- 021. Այվազյան Գևորգ,** Ազգային-ազատագրական պայքարի գաղափարախոսության դրսևորումներն Ալեքսանդրապոլում 1860-70-ական թթ. -**XII, 2009, էջ 111-115:**

- 022. Այվազյան Գևորգ**, «Մեղու Հայաստանի»-ն 1860-1880-ական թթ. Ալեքսանդրապոլի մասին - **XIII, 2010, էջ 128-134:**
- 023. Այվազյան Գևորգ**, Ալեքսանդրապոլի հոգևոր դպրոցը 1830-1880-ական թթ. - **XIV, 2011, էջ 51-57:**
- 024. Այվազյան Գևորգ**, «Գովկասի հայոց բարեգործական ընկերություն» Ալեքսանդրապոլի մասնաճյուղի գործունեությունը 1884-1899թթ. - **XV, 2012, էջ 132-138:**
- 025. Այվազյան Գևորգ**, Ալեքսպոլյան թղթակցություններ «Մշակ»-ին 1872-1892թթ. - **XVII, 2014, էջ 107-117:**
- 026. Այվազյան Գևորգ**, Ալեքսանդրապոլի հասարակական միտքը հայոց պետականակերտման գաղափարախոսության համատեքստում - **XIX, 2016, էջ 124-128:**
- 027. Այվազյան Գևորգ**, Արիսիվային փաստաթղթեր Ալեքսանդրապոլի գրադարան-ընթերցարանների մասին-**XX, 2017, էջ 256-269:**
- 028. Գասպարյան Արշավիր**, Օսմանյան կայսրության սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական կացությունը ըստ Երեմիա Չելեբի Բյուրուճյանի (XVII դար) - **XI, 2008, էջ 105-110:**
- 029. Դենիսովա Նատալյա**, Մ.Տ.Լոռիս-Մելիքովը որպես պատմական անհատ մշակույթների երկխոսության հայեցակարգի համատեքստում (ռուսերեն) - **XVII, 2014, էջ 100-106:**
- 030. Կանդոր Ռուսլան**, Չերքեզ-գայերը (չերքեզյան հայերը) Չերքեզիայի հասարակական հարաբերությունների համակարգում (1800-1870թթ.) (ռուսերեն)- **XVII, 2014, էջ 84-88:**
- 031. Կանդոր Ռուսլան**, Հայերը չերքեզական հեծելագորային գնդի մարտական տարեգրության մեջ (1914-1916թթ) (ռուսերեն) - **XIX, 2015, էջ 69-78:**
- 032. Հայրապետյան Աստղիկ**, ՆԱՏՕ-ի ռազմավարությունը հետ-սառը պատերազմյան աշխարհակարգում (1989-1992թթ.) - **XVIII, 2015, էջ 121-131:**

- 033. Հայրապետյան Արմեն**, Համաճարակային հիվանդություններն Ալեքսանդրապոլի գավառում XIXդ. և XXդ. սկզբներին (պատմական ակնարկ) - **XII, 2009, էջ 116-123:**
- 034. Հայրապետյան Արմեն**, Արևմտահայության տեղաբաշխումը և ժողովրդագրական պատկերը Փամբակում XIXդ. 30-40-ական թվականներին - **XIII, 2010, էջ 59-67:**
- 035. Հայրապետյան Արմեն**, Արևմտահայության տեղաշարժի հարցը XIXդ. երկրորդ կեսի և XX դարասկզբի Արևելյան Հայաստանում ցարիզմի վարած գաղութային քաղաքականության համատեքստում (Ալեքսանդրապոլի գավառի օրինակով) - **XIV, 2011, էջ 40-50:**
- 036. Հայրապետյան Արմեն**, Մտորումներ Ալեքսանդրապոլի հայթուրքական պայմանագրի շուրջ - **XV, 2012, էջ 63-68:**
- 037. Հայրապետյան Արմեն**, 1853-1856թթ. Ղրիմի (Արևելյան) պատերազմը և Ալեքսանդրապոլի գավառը - **XVI, 2013, էջ 23-33:**
- 038. Հայրապետյան Արմեն**, Ալեքսանդրապոլցիները 1877-1878թթ. ռուս-թուրքական պատերազմում - **XVII, 2014, էջ 89-99:**
- 039. Հայրապետյան Արմեն**, Արևելահայ մամուլն Առաջին աշխարհահամարտի տարիներին Ալեքսանդրապոլի գավառում հատատված գաղթականության մասին – **XVIII, 2015, էջ 110-120:**
- 040. Հայրապետյան Արմեն**, «Եղբայրական օգնության» Ալեքսանդրապոլի կոմիտեի 1914-1916թթ. գործունեության լուսաբանումն արևելահայ մամուլի էջերում - **XIX, 2015, էջ 93-103:**
- 041. Հայրապետյան Արմեն**, Հուշեր Ալեքսանդրապոլի հեղափոխական անցյալից (Արամայիս Ազնավուրյան) (էջ 179-191) - **XX, 2017, էջ 170-182:**
- 042. Հասան-Ջալալյան Ստեփան**, Արցախ-Խաչենի գահերեց իշխան Ջալալ IV Հասան-Ջալալյանի հանդիպումը Իրանի Շահ Աբաս I-ի հետ (էջ 79-83) - **XIX, 2015, էջ 79-83:**
- 043. Մաթևոսյան Կարեն**, Երկու նոր գրիչ-հեղինակ Անիի շրջանից - **XIX, 2015, էջ 19-26:**

- 044. Մալոյան Արման**, Դիտարկումներ ուձացած հայերի ևս մեկ էթնոդավանաբանական խմբի մասին - **XIX, 2015, էջ 136-142:**
- 045. Մախմուրյան Գայանե**, 1918-1920թթ. Ալեքսանդրապոլը ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի և Հայաստանի ազգային արխիվի փաստաթղթերում (ռուսերեն) - **XIX, 2015, էջ 104-113:**
- 046. Մարգարյան Երվանդ**, Անի՝ արքա քաղաք:Անուրջ քաղաք: Քաղաք առասպել: Քաղաք ուտոպիա (ռուսերեն) - **XVII, 2014, էջ 28-37:**
- 047. Մելիք-Աղամյան Հայկ**, XX դարի գերմանացի ճանապարհորդների բնագիտական և մշակութաբանական ուսումնասիրությունները Շիրակում-**XIX, 2015, էջ 129-135:**
- 048. Մինասյան Աշխեն**, Դայանի-Դիաուլի-Տայքը Ք.ա. 12-8-րդ դարերում (էջ 97-103) -**XVIII, 2015, էջ 97-103:**
- 049. Մուրադյան Հակոբ**, Շորագյալի գավառակի (Արևմտյան Շիրակ) վարչաժողովրդագրական նկարագիրը 1830-1877թթ. -**XIX, 2015, էջ 84-92:**
- 050. Նևսկայա Տատյանա, Հակոբյան Աշխեն**, Հայերի դերը Հյուսիսային Կովկասի տնտեսական և քաղաքական զարգացման գործում XVIIIդ.- XX դարասկիզբ - **XX, 2017, էջ 132-138:**
- 051. Պետրոսյան Լուսինե**, Երվանդ Վերջինի քաղաքական մեկուսացումը և վախճանը - **XI, 2008, էջ 90-95:**
- 052. Պետրոսյան Լուսինե**, «Քարթլիս ցխովրեբա»-ն Հայոց Արշակ թագավորի մասին -**XIII, 2010, էջ 42-47:**
- 053. Պետրոսյան Լուսինե**, Դիցական գլխավոր եղակը Երվանդական և Արտաշիսյան Հայաստանում - **XV, 2012, էջ 21-26:**
- 054. Պետրոսյան Լուսինե**, Օրոնտես-Երվանդը Հայաստանի անկախության վերականգնող (էջ 77-83) -**XVII, 2014, էջ 77-83:**
- 055. Պետրոսյան Լուսինե**, Մի մանրանկարի նորովի մեկնաբանման փորձ - **XVIII, 2015, էջ 62-69:**

- 056. Պետրոսյան Լուսինե**, Օրոնտես-Երվանդի ռազմական և վարչական միջոցառումները Հայաստանի հյուսիս-արևմուտքում - XX, 2017, էջ 113-120:
- 057. Պետրոսյան Սարգիս**, Հացազգիների մշակության արտացոլումը Բարշամի պաշտամունքում - XI, 2008, էջ 81-89:
- 058. Պետրոսյան Սարգիս, Պետրոսյան Լուսինե**, Արարատի, Արագածի և մոտակա լեռների սեպագրային անունների շուրջ - XII, 2009, էջ 52-62:
- 059. Պետրոսյան Սարգիս**, Մի ժայռապատկերի մեկնաբանման և պատկերագրության վերծանման փորձ - XII, 2009, էջ 63-71:
- 060. Պորոսյան Սարգիս**, Արամանյակի որդիները և նրանց տիրությունները եռադասության տեսանկյունից - XIII, 2010, էջ 24-32:
- 061. Պետրոսյան Սարգիս**, Հայ-շումերական առասպելաբանական աղերսների շուրջ-XIV, 2011, էջ 5-16:
- 062. Պետրոսյան Սարգիս, Պետրոսյան Լուսինե**, Անին և Երվանդունիները - XIV, 2011, էջ 24-33:
- 063. Պետրոսյան Սարգիս**, Քսենոփոնյան «Հնդիկ»-ի թագավորությունը և սեպագրային էթիունին- XV, 2012, էջ 5-12:
- 064. Պետրոսյան Սարգիս**, Մասիսը և Արտավազդի առասպելը (հայ-շումերական փոխառնչությունների պատմությունից)-XVI, 2013, էջ 5-14:
- 065. Պետրոսյան Սարգիս**, Զարմայր նահապետի և «Քաղդեացուց» արքայացանկի շուրջ - XVII, 2014, էջ 58-69:
- 066. Պետրոսյան Սարգիս**, Quria երկրները և հին հայոց մատովակները - XVIII, 2015, էջ 51-61:
- 067. Պետրոսյան Սարգիս**, «Իծագրեր»- ժայռապատկերները քարայծի և դիցայծի պաշտամունքների տեսանկյունից - XVIII, 2015, էջ 83-94:
- 068. Պետրոսյան Սարգիս**, Հնդեվրոպական և շումերական Հողմի աստծու բնօրրանը (էջ 52-61) - XIX, 2016, էջ 52-61:

- 069. Պետրոսյան Սարգիս, Պետրոսյան Լուսինե**, Շիրակում և Վանանդում օձի և օձամանուկի պաշտամունքի շուրջ - **XIX, 2016, էջ 151-159:**
- 070. Պետրոսյան Սարգիս**, Ներգալ-Ս.GUR առասպելաբանական կերպարի հենքի մասին - **XX, 2017, էջ 28-40:**
- 071. Սարգսյան Տաթևիկ**, Անեցիների գաղթը Դրիմ և դրա թվագրումը - **XX, 2017, էջ 121-131:**
- 072. Ստեփանյան Խաչատուր**, Բուշնիկյան բռնաճնշումները 1921թ. փետրվարյան ապստամբության պատճառ (1920-1930-ական թթ. սփյուռքահայ հասարակական-քաղաքական մտքի գնահատականները)- **XVII, 2014, էջ 125-133:**
- 073. Սուքիասյան Համո**, Հայ-վրացական քաղաքական հարաբերությունների լուսաբանումը Մարտիրոս Հարությունյանի նամակներում (1918թ. դեկտեմբեր-1919թ. ապրիլ) - **XX, 2017, էջ 162-169:**
- 074. Տազևեսեան Անդրանիկ**, Շիրակ տեղանունն իբրև հայութեան և Հայաստանի խորհրդանիշ (էջ 110- 118) - **XVI, 2013, էջ 110-118:**
- 075. Տազևեսեան Անդրանիկ**, Հայկազեան հայագիտական հանդեսը երեկ, այսօր, վաղը - **XIX, 2016, էջ 281-286:**
- 076. Փանոսյան Հրաչյա**, Ժողովրդագրական տեղաշարժերը Թուման-ե Նախիջևանի Ազատ-Ջիրանի ու դարաշամբի մահալներում (XVII դ. առաջին կես) - **XV, 2012, էջ 48-56:**
- 077. Փանոսյան Հրաչյա**, Նախիջևանի երկրամասը Պարսկաստանի վարչական բաժանումների համակարգում (XVI-XVIII դդ.) - **XVI, 2013, էջ 15-22:**
- 078. Ֆոմենկո Վլադիմիր**, Թամբինների գյուղերը Պյատիգորսկի և Կիսլովոդսկի մոտակայքում (ռուսերեն) - **XVII, 2014, էջ 118-124:**

**Բ. Հնագիտություն, մարդաբանություն և
վիճագրություն**

- 079. Ադամյան Սուսաննա**, Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Սմբատյանցի անտիպ ուսումնասիրության մասին - **XX, 2017, էջ 270-277:**
- 080. Ավագյան Ինգա**, Շիրակի վարչական բաժանումը ք.ա. VIII-VIդդ. - **XV, 2012, էջ 39-47:**
- 081. Ավագյան Ինգա**, Էրիախի երկրի կրոնը - **XVI, 2013, էջ 63-71:**
- 082. Ավագյան Ինգա**, Շիրակից հայտնի ուրարտական դարաշրջանի գոտիների զարդամոտիվների շուրջ - **XVIII, 2015, էջ 70-82:**
- 083. Ավագյան Ինգա**, Պատահական գտածոներ Շիրակի Սպանդարյան գյուղի դամբարանադաշտից- **XIX, 2016, էջ 258-263:**
- 084. Ավագյան Ինգա**, Ուրվագիծ Ալեքսանդրապոլի պատմամշակութային դիմագծից - **XX, 2017, էջ 278-286:**
- 085. Եզանյան Լարիսա**, Կավից պայտաձև իրեր Անիի արվարձանից - **XI, 2008, էջ 96-104:**
- 086. Եզանյան Լարիսա**, Գայլի գոհաբերության վաղբրոնզիդարյան ծեսի գաղտնագիրը հայոց «Գելկապի» աղոթքներում - **XII, 2009, էջ 72-81:**
- 087. Եզանյան Լարիսա**, Մեծ Սեպասարի վրա արբարանի կառուցման դիցաբանական հենքը - **XIII, 2010, էջ 5-11:**
- 088. Եզանյան Լարիսա**, Գայլերի գոհաբերության վաղբրոնզիդարյան ծես. Յոթի խորհրդանշական դերը - **XIII, 2010, էջ 33-41:**
- 089. Եզանյան Լարիսա**, Մեծ Սեպասարի վիշապը - **XIV, 2011, էջ 34-39:**
- 090. Եզանյան Լարիսա**, Գլխի գոհաբերությունը վաղբրոնզիդարյան Մեծ Սեպասարում - **XV, 2012, էջ 13-20:**
- 091. Եզանյան Լարիսա**, Քուռարաքայան մի կարասի զարդագոտու սիմվոլիկայի շուրջ - **XV, 2012, էջ 32-38:**

- 092. Եզանյան Լարիսա**, Մեծ Սեպասարի օջախ-զոհարաններ - XVI, 2013, էջ 56-62:
- 093. Եզանյան Լարիսա**, Վաղբրոնզիդարյան մի ձեսի շուրջ - XVII, 2014, էջ 134-141:
- 094. Եզանյան Լարիսա**, Եռոտանի և քառոտանի տակդիր-զոհասեղաններ Մեծ Սեպասարից - XVIII, 2015, էջ 23-31:
- 095. Եզանյան Լարիսա**, Կավե կուռք Մեծ Սեպասարից - XIX, 2016, էջ 34-43:
- 096. Եզանյան Լարիսա**, Ախուրյան գետի ափամերձ կիկլոպյան կառույցները - XX, 2017, էջ 190-206:
- 097. Խաչատրյան Համագասպ**, Գյումրի. հնագիտական ժառանգություն - XI, 2008, էջ 74-80:
- 098. Խաչատրյան Համագասպ**, Հայկաձորի քարանձավային բնակավայրի 2008 թ. պեղումները - XI, 2008, էջ 167-174:
- 099. Խաչատրյան Համագասպ**, Հայկաձորի բնակավայրի 2010թ. պեղումների նախնական արդյունքները - XIII, 2010, էջ 120-127:
- 100. Խաչատրյան Համագասպ**, Հայկաձորի ամրոց-բնակավայրի 2011 թվականի պեղումները - XIV, 2011, էջ 144-153:
- 101. Խաչատրյան Համագասպ, Եզանյան Լարիսա, Պետրոսյան Լևոն, Ֆուրթվանզլեր Անդրեաս, Նեուսեր Թորհաս, Մաուերման Դորոթեա**, Ագատանի դամբարանադաշտի 2014թ. պեղումները - XVIII, 2015, էջ 32-50:
- 102. Խաչատրյան Համագասպ**, Պաշտպանական կառույցների գործառույթային դասակարգում - XIX, 2016, էջ 27-33:
- 103. Խաչատրյան Համագասպ**, Ախուրյանի ավազանի միջնադարյան ամրաշինական կառույցները - XX, 2017, էջ 207-215:
- 104. Խուդավերդյան Անահիտ, Պետրոսյան Լևոն, Խաչատրյան Համագասպ, Եզանյան Լարիսա**, Շիրակի կուրարաքայան մշակույթի դամբարանների մարդաբանական նյութերը (ռուսերեն) - XVIII, 2015, էջ 5-22:

- 105. Հարությունյան Արսեն**, Հոռոմ գյուղը և Սբ Հռիփսիմե եկեղեցու նորահայտ արձանագրությունը - **XIX, 2016, էջ 44-51:**
- 106. Մանուչարյան Աշոտ**, Նոր վիմագրեր Հովհաննավանքից - **XVI, 2013, էջ 88-96:**
- 107. Մանուչարյան Աշոտ**, Եկեղեցու ներսում արատավոր երևույթների դեմ պայքարի արտացոլումը Շիրակի վիմագրերում - **XIX, 2016, էջ 9-18:**
- 108. Պետրոսյան Լևոն, Եզանյան Լարիսա, Խաչատրյան Համագասպ**, Վաղբրոնզիդարյան հուշարձաններ Կապսում - **XII, 2009, էջ 154-165:**
- 109. Վարդանյան Բենիկ**, Ախուրյանի ավագանի ամրաշինական կառույցների մասին հիշատակությունները միջնադարյան պատմագրության մեջ - **XIX, 2016, էջ 287-293:**
- 110. Վարդանյան Բենիկ**, Ախուրյան գետի վերնահովտի ամրոցները - **XX, 2017, էջ 291-296:**

Գ. Ազգագրություն, բանահյուսություն, էթնոսոցիոլոգիա և էթնոհոգեբանություն

- 111. Աբրահամյան Հասմիկ**, Շիրակի վարդավառյան ուխտավայրերը (համառոտ նկարագիր) - **XV, 2012, էջ 159-168:**
- 112. Աղանյան Գրիգոր**, Ալեքսանդրապոլի էսնաֆությունները XIX դարում (համբարական ծիսակարգ) - **XI, 2008, էջ 49-54:**
- 113. Աղանյան Թորգոմ**, Աղետների ազգաբանական հետազոտության հիմնախնդիրները - **XVIII, 2015, էջ 146-153:**
- 114. Աղանյան Թորգոմ**, 1926թ. Լենինականի և 1988թ. Սպիտակի երկրաշարժերի համեմատական վերլուծության փորձ - **XIX, 2016, էջ 164-173:**

- 115. Բազեյան Կարինե**, Ալեքսանդրապոլի ավանդական ուտեստն ու հացկերույթը - **XI, 2008, էջ 34-39:**
- 116. Բազեյան Կարինե**, Դերձակությունը Ալեքսանդրապոլի արհեստների համակարգում - **XII, 2009, էջ 86-92:**
- 117. Բազեյան Կարինե, Աղանյան Գրիգոր**, Ժողովրդական քրիստոնեության դրսևորումները գյումրեցիների տոնաձիսական վարքում- **XIV, 2011, էջ 80-86:**
- 118. Բազեյան Կարինե**, Շիրակի արդի արհեստները (ըստ 2012թ. իրականացված դիտանցման) - **XV, 2012, էջ 148-158:**
- 119. Բազեյան Կարինե, Աղանյան Գրիգոր**, Ալեքսանդրապոլը 1877-1878թթ. ռուս-թուրքական պատերազմի տարիներին (ըստ «Մշակ»-ի տեղեկությունների) - **XVI, 2013, էջ 34-48:**
- 120. Բազեյան Կարինե**, Արհեստները՝ Հայոց ցեղասպանության համատեքստում - **XVIII, 2015, էջ 132-138:**
- 121. Բազեյան Կարինե**, Երեխաների սոցիալականացման ձևերն ու եղանակները Ալեքսանդրապոլում - **XIX, 2016, էջ 143-150:**
- 122. Գալստյան Հասմիկ**, Մատանան հայ ժողովրդական սնահավատական գրույցներում (էջ 92-105) - **XIV, 2011, էջ 92-105:**
- 123. Գալստյան Հասմիկ**, Թպղան հայ ժողովրդական հավատալիքներում և սնահավատական գրույցներում - **XIX, 2016, էջ 177-185:**
- 124. Խեմյան Էսթեր**, Անեծք-սպառնալիքների և օրհնանք-բարեմաղթությունների կիրառումը Կարսի հեքիաթներում - **XIX, 2016, էջ 193-200:**
- 125. Խեմյան Էսթեր**, Առած-ասացվածքները, երդումները և դարձվածները որպես կայուն բանաձևերի ատաղձ Կարսի հեքիաթներում - **XX, 2017, էջ 6-15:**
- 126. Խեմյան Մարինե**, Խորհրդատու և նվիրատու թոչունը Կարսի հրաշապատում հեքիաթներում (էջ 186-192)-**XIX, 2016, էջ 186-192:**

- 127. Հարոյան Օհաննա**, Սուրբ Խաչի տոնական ուտեստը Գյումրիում (XX դարի II կես) - XIII, 2010, էջ 160-163:
- 128. Հարոյան Օհաննա**, Պահոց ուտեստը Գյումրիում (XX դարի 2-րդ կես) - XIV, 2011, էջ 140-143:
- 129. Հարոյան Օհաննա**, Կաթնեղեն ուտեստը Շիրակում 20-րդ դարի 2-րդ կեսին - XV, 2012, էջ 169-171:
- 130. Մատիկյան Հասմիկ**, Դիտարկումներ անգլիական և հայկական օրորոցային երգերում «երեխա» հասկացույթի դրսևորման մասին-XIII, 2010, էջ 164-167:
- 131. Մատիկյան Հասմիկ**, «Երեխա» հասկացությունն անգլալեզու և հայկական ցանկության բանաձևերում (օրինանքներ և անեծքներ)-XVI, 2013, էջ 189-194:
- 132. Մատիկյան Հասմիկ**, Օրորասացի կերպարը անգլալեզու և հայ բանահյուսական օրորոցային տեքստերում- XVIII, 2015, էջ 204-209:
- 133. Մատիկյան Հասմիկ**, Մանուկներին հասցեագրված տեքստերը աշուղական բանարվեստում - XIX, 2016, էջ 281-286:
- 134. Մատիկյան Հասմիկ**, Օրորոցայինը և աղոթքը որպես քնամուտի տեքստեր անգլերենում և հայերենում - XX, 2017, էջ 232-239:
- 135. Պողոսյան Արաքսյա**, Արագիլը հայոց ավանդազրույցներում- XVIII, 2015, էջ 154-159:
- 136. Սահակյան Կարինե, Հովհաննիսյան Ռոզա**, Խաչը՝ թիկունքիս, Յոթվերքը՝ սրտիս - XI, 2008, էջ 7-16:
- 137. Սահակյան Կարինե**, Հետադետյան ընտանիքում միջանձնային հարաբերությունների ախտորոշման մեթոդիկայի հարցեր - XI, 2008, էջ 158-162:
- 138. Սահակյան Կարինե, Հովհաննիսյան Ռոզա**, Միջմշակութային արժեքների հոգեբանական ազդեցությունը անձի վրա - XII, 2009, էջ 93-98:

- 139. Մահակյան Կարինե, Գալոյան Կարինե**, Կարծրատիպերը
էթնո-էս-ի և էթնո-մենթ-ի համատեքստում (ռուսերեն)-**XIII**,
2010, էջ 153-169:
- 140. Մահակյան Կարինե, Հովհաննիսյան Ռոզա**, Աղոթք և հոգե-
թերապիա - **XIV**, 2011, էջ 87-91:
- 141. Մահակյան Կարինե, Հովհաննիսյան Ռոզա**, Հացին առնչվող
ժողովրդական պատկերացումներ և հավատալիքներ-**XV**, 2012,
էջ 79-86:
- 142. Մահակյան Կարինե, Հովհաննիսյան Ռոզա**, Ապագա զինվո-
րի հոգեկերտվածքի ձևավորումը ազգային գաղափարախոսու-
թյան համատեքստում - **XVI**, 2013, էջ 137-144:
- 143. Մահակյան Կարինե, Հովհաննիսյան Ռոզա**, Ստեղծարար
քաղաքը ազգային ինքնության և արժեքների կրող (Գյումրու
օրինակով) - **XIX**, 2016, էջ 160-163:
- 144. Մահակյան Կարինե, Ռոզա Հովհաննիսյան**, «Նարեկ» ի մե-
թոդաբանությունը, տեսագործնական հիմքերը - **XX**, 2017, էջ
224-231:
- 145. Մուջան Չարուհի**, Սատանայի կերպարը հայկական ժողո-
վրդական բուսանունների անվանացանկում (ռուսերեն) - **XVI**,
2013, էջ 168-171:
- 146. Տոնոյան Սեդա**, Քրիստոնեական աշխարհայացքը և բարոյա-
կանությունը «Մասնա ծոեր» էպոսում - **XVI**, 2013, էջ 127-136:

Դ. Լեզվաբանություն և գրականագիտություն

- 147. Աղաջանյան Սերգեյ**, Կենցաղագրության նշանակությունը
Մահարու «Այրվող այգեստաններ» վեպում - **XII**, 2009, էջ 5-16:
- 148. Ավագյան Արմենուհի**, Մեռի քերականական կարգի դրսևորու-
մը հայերեն անուն-ազգանուններում - **XIX**, 2016, էջ 241-245:

- 149. Ավետիսյան Անի**, Հումանիշների գործառական և կառուցվածքային առանձնահատկությունները Ստ. Օրբելյանի «Պատմություն և նահանգին Միսական» երկում - **XVIII, 2015, էջ 188-196:**
- 150. Ավետիսյան Մաղենա**, Բուսանուն պարունակող եռալեզու դարձվածաբանական միավորների իմաստային կադապարների վերլուծություն - **XIII, 2010, էջ 102-107:**
- 151. Ավետիսյան Նազելի**, Դերբայ լրացումով գոյականական բառակապակցությունները և դրանց ոճական արժեքը Հովհ. Շիրազի երկերում - **XIII, 2010, էջ 91-95:**
- 152. Գասպարյան Դավիթ**, Հայկական վերածնունդ (ժամանակը և առանձնահատկությունները) - **XX, 2017, էջ 41-61:**
- 153. Դավթյան Միրարփի**, Գրաբարի ժամանականիշ բառերի իմաստաբանությունը - **XVII, 2014, էջ 152-158:**
- 154. Եղիազարյան Սաթենիկ**, Նորաբանությունները Աբիգ Ավագյանի արձակում - **XIX, 2016, էջ 235-240:**
- 155. Զաքարյան Սուսաննա**, Հայկական լեռնանունների ծագումնաբանական քննություն - **XIII, 2010, էջ 96-101:**
- 156. Զաքարյան Սուսաննա**, Հումանիշ բառերի կիրառությունը Եղ. Չարենցի «Գիրք ճանապարհի» ժողովածուի մեջ - **XV, 2012, էջ 99-109:**
- 157. Զաքյան Հրանուշ**, Կրկնասեռությունն արդի հայերենի բայական համակարգում - **XI, 2008, էջ 129-134:**
- 158. Զաքյան Հրանուշ**, Խոսքիմաստային տարարժեքություն ունեցող բառերն արդի հայերենում - **XIII, 2010, էջ 86-90:**
- 159. Զաքյան Հրանուշ**, Բայածանցումը՝ կրկնասեռության չեզոքացման գործոն - **XIV, 2011, էջ 68-72:**
- 160. Զաքյան Հրանուշ**, Կրկնասեռության ըմբռնումը 17-18-րդ դարերի լատինատիպ քերականություններում - **XVI, 2013, էջ 145-151:**
- 161. Խաչատրյան Անահիտ**, Երկու հանճարների հանդիպումը՝ Բայրոնը և Հայոց լեզուն - **XVIII, 2015, էջ 252-259:**

- 162. Խաչատրյան Գագիկ**, Մկրտիչ Արմենի գրական մուտքը և գործունեությունը 1920-1930թթ. - **XII, 2009, էջ 17-26:**
- 163. Խաչատրյան Լալիկ**, Ներառական ստորադասական կապակցությունը գրաբարի նախադրությամբ և նախադրավոր կառույցներում - **XII, 2009, էջ 27-36:**
- 164. Խաչատրյան Լալիկ**, Անկատար դերբայական հիմքով վերլուծական բայաձևերի կաղապարները ժամանակակից հայերենում - **XIII, 2010, էջ 81-86:**
- 165. Խաչատրյան Լալիկ**, Քաղաքական խոսույթը և նրա լեզվական միջոցները - **XVI, 2013, էջ 152-159:**
- 166. Խաչատրյան Լալիկ, Ենգոյան Լուսինե**, Զուգաձևություններ գրաբարի ուղղական հոլովում - **XVIII, 2015, էջ 197-203:**
- 167. Խաչատրյան Մարիետա**, Ավետիք Իսահակյանի «Ուստա Կարո» վեպի լեզվի առանձնահատկությունները - **XVI, 2013, էջ 160-167:**
- 168. Խաչատրյան Մարիետա**, Մակդիիրը Վ.Թոթվենցի «Կյանքը հին հռոմեական ճանապարհի վրա» վիպակում - **XIX, 2016, էջ 224-234:**
- 169. Խաչատրյան Մհեր**, Արաբական փոխառություններով կազմված բայերի քերականական կարգերի արտահայտությունը հայրեններում և կաֆաներում - **XIII, 2010, էջ 72-80:**
- 170. Խաչիկյան Գագիկ**, Ավետիս Ահարոնյանի կյանքը և ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը - **XV, 2012, էջ 110-115:**
- 171. Խաչիկյան Գագիկ**, Գրական առնչություններ և արժևորումներ - **XVII, 2014, էջ 180-186:**
- 172. Խաչիկյան Գագիկ**, Ազգային-ազատագրական պայքարի և հայկական պետականության վերականգնման գաղափարները Ա.Ահարոնյանի երկերում - **XX, 2017, էջ 62-69:**
- 173. Կիրակոսյան Լիլիթ**, Նորաբանությունները քաղաքական PR-ի լեզվում - **XV, 2012, էջ 87-92:**

- 174. Հակոբյան Անահիտ**, Ուշագրավ վեպ հայոց ցեղասպանության մասին (Գոնսալո Գուարչի «Հայկական տոհմաճառը») - **XIII**, 2010, էջ 68-71:
- 175. Հայրապետյան Սերգո**, Գրաբարի բուհական ուսուցման հարցեր - **XI**, 2008, էջ 153-157:
- 176. Հայրապետյան Սերգո**, Գրաբարի նախադասության հնչեքանգային տիպի ուսուցումը - **XIII**, 2010, էջ 108-114:
- 177. Հայրապետյան Սերգո**, Խոսվածքի երեկն ու այսօրը - **XIV**, 2011, էջ 73-79:
- 178. Հայրապետյան Սերգո**, Հայերենի կրավորական կառույցը - **XVII**, 2014, էջ 142-151:
- 179. Հովհաննիսյան Անահիտ**, Արարատյան մարդ. Երագա՞նք - **XIX**, 2016, էջ 246-249:
- 180. Հովհաննիսյան Ռոզա**, Հայի ոգու հետադետյան կենսաշարժը Հակոբ Հարությունյանի «Կապույտ հագ» գրքում - **XVIII**, 2015, էջ 170-177:
- 181. Ղազարյան Մարինե**, Ծննդավայրի և մանկության պատկերը Հովհ. Գրիգորյանի «Հրեշտակներ մանկության երկնքից» շարքում - **XX**, 2017, էջ 70-79:
- 182. Մանուկյան Գայանե**, Դիմավոր միակզմ նախադասությունները հայերենի առածներում և ասացվածքներում - **XII**, 2009, էջ 43-47:
- 183. Մելիքյան Թամարա**, Անձի և բանաստեղծի դերը պատմության մեջ. Լ. Տոլստոյ և Բ. Պաստերնակ (ռուսերեն) - **XVII**, 2014, էջ 175-179:
- 184. Մելիքյան Թամարա**, Փիլիսոփայական ենթատեքստը Բորիս Պաստերնակի «ձովային» պոեզիայում (ռուսերեն) - **XVIII**, 2015, էջ 182-187:
- 185. Մելքոնյան Արմեն**, Հայերենի և թուրքերենի հոլովական համակարգերի գուգադրական քննություն - **XI**, 2008, էջ 135-143:
- 186. Մելքոնյան Հովիկ, Մելքոնյան Վարդան**, Մակդիրը բանաստեղծի ստեղծագործական տեսադաշտում - **XX**, 2017, էջ 96-100:

- 187. Մելքոնյան Սենեքերիս**, Վ.Տերյանի աշխատանքը «Բանաստեղծությունների» առաջին հատորի ձեռագրի վրա - **XI, 2008, էջ 115-124:**
- 188. Մելքոնյան Սենեքերիս**, «Անուշ» և «Թմկաբերդի առումը» պոեմների մի երկու հոգեբանական դրվագի մեկնաբանման շուրջ - **XII, 2009, էջ 37-42:**
- 189. Մելքոնյան Սենեքերիս**, Նարեկացիական ճառագումներ Թումանյանական աշխարհում - **XIV, 2011, էջ 63-67:**
- 190. Մելքոնյան Սենեքերիս**, Հովհ. Թումանյանի քնարերգության մի մուջ կետի լուսաբանման փորձ - **XIV, 2011, էջ 122-126:**
- 191. Մելքոնյան Սենեքերիս**, «Թմկաբերդի առումը» պոեմի հրատարակումը հետաձգելու և հարակից հարցերի շուրջ - **XVII, 2014, էջ 159-166:**
- 192. Միրումյան Մարգուշ**, Նորակազմ բայական կայուն կապակցություններ «Ազգ» շաբաթաթերթում (2015-2016թթ.) - **XX, 2017, էջ 89-95:**
- 193. Մխիթարյան Արմենուհի**, Պարբերույթը որպես ճարտասանության տարր, դրա հունական ակունքները և անդրադարձը Հովհ. Շիրազի պոեզիայում - **XVII, 2014, էջ 167-174:**
- 194. Մկրտչյան Գարիկ**, Մշո և Կարնո բարբառների տիպաբանությունը (ընդհանրություններ և տարբերություններ) - **XX, 2017, էջ 80-88:**
- 195. Մնացականյան Գրետա**, Փիլիսոփայական տերմինների բանակազմական կաղապարները գրաբարում-**XI, 2008, էջ 125-128:**
- 196. Նիկողոսյան Քրիստինե**, Փոխաբերությունը Նար-Դոսի «Մեր թաղը» պատմվածաշարում - **XX, 2017, էջ 101-106:**
- 197. Սահակյան Կարինե**, Ցեղասպանություն. երրորդ սերունդ(Անտոնիո Արսլանի վեպերի հիման վրա)- **XVIII, 2015, էջ 178-181:**
- 198. Վարդանյան Միրանուշ**, Բառային փոխաձևման (տրանսֆորմացիայի) որոշ հարցեր Վ.Սարոյանի պատմվածքների թարգմանություններում - **XI, 2008, էջ 144-146:**

- 199. Տեր-Աղամյան Շուշանիկ**, Կերպաժամանակային փոխհարաբերության տիպաբանական բնութագիրը գերմաներենում - **XII**, 2009, էջ 48-51:
- 200. Տեր-Աղամյան Շուշանիկ**, Ըղձական եղանակի իմաստային և գործառական առանձնահատկությունները գերմաներենում-**XX**, 2017, էջ 107-112:
- 201. Տոնոյան Սեդա, Դավոյան Հասմիկ**, Ազգային ինքնության և մշակութային համահարթման հարցերը Ավ. Բասահյանի աֆորիզմներում - **XVI**, 2013, էջ 182-188:

Ե. Երաժշտագիտություն, արվեստաբանություն և ճարտարապետություն

- 202. Աթանեսյան Լատրա**, Ալեքսանդրապոլ-Լենինականի կերպարվեստի պատմությունից (1850-1988թթ.) - **XI**, 2008, էջ 55-61:
- 203. Աթանեսյան Լատրա**, Հետերկրաշարժյան Գյումրու կերպարվեստը - **XII**, 2009, էջ 138-146:
- 204. Աթանեսյան Լատրա**, Քանդակագործ Արտուշ Պապոյան - **XIII**, 2010, էջ 135-139:
- 205. Աթանեսյան Լատրա**, Վ.Խաչատրյանի ստեղծագործական աշխարհը - **XIV**, 2011, էջ 131-134:
- 206. Աթանեսյան Լատրա**, Սուսաննա Մկրտչյան արվեստագետը - **XV**, 2012, էջ 139-142:
- 207. Աթանեսյան Լատրա**, Ճանապարհ ջրանկարի միջով - **XVI**, 2013, էջ 177-181:
- 208. Ավանեսով Արթուր**, Դիտողություններ «հետֆոլկլորային» դարաշրջանի հայ երաժշտական արվեստի մասին (ռուսերեն) - **XI**, 2008, էջ 147-152:
- 209. Ավետիսյան Քնարիկ**, Գյումրու Սբ Յոթվերք և Սբ Նշան եկեղեցիների արտաքին և ներքին հարդարանքը-**XIX**, 2016, էջ 264-272:

- 210. Արսենյան Մարիա**, Ուկրաինայի X-XIXդդ. հայկական եկեղեցիների ճարտարապետա-պլաստիկական արտահայտամիջոցները (ռուսերեն) - **XVII, 2014, էջ 52-57:**
- 211. Բարսեղյան Արամ**, Հալեպահայ գեղարվեստը 1950-2007թթ. - **XII, 2009, էջ 172-176:**
- 212. Բեստով Վլադիմիր, Բեստով Արիստարխ**, Հայկական բարձրավանդակի և Կովկասի վաղքրիստոնեական երկրների կենտրոնագմբեթ հորինվածքների ճարտարապետական նախատիպերը որպես հայ միջնադարյան ճարտարապետների ստեղծագործական մտածողության բարձրագույն մակարդակի ցուցանիշ (ռուսերեն) - **XVII, 2014, էջ 38-42:**
- 213. Գասպարյան Վիկտորյա**, Հայկական ավանդական տարազի կիրառումը պարարվեստում (էջ 97-103) - **XVI, 2013, էջ 97-103:**
- 214. Գրիգորյան Անի Հայկազուն**, Գյումրու գերեզմանատների հուշարձանների տիպաբանական և գեղարվեստական առանձնահատկությունները - **XIX, 2016, էջ 173-176:**
- 215. Գրիգորյան Աշոտ Հայկազուն**, Անիի Հովվի եկեղեցու հորինվածքային և խորհրդաբանական առանձնահատկությունները (ռուսերեն) - **XVII, 2014, էջ 9-26:**
- 216. Գրիգորյան Աշոտ Հայկազուն**, Խաչատակի աստճանաձև հորինվածքների խորհրդաբանական ստուգաբանությունը երկիրերկինք բնափիլիսոփայական ընկալումների համատեքստում - **XX, 2017, էջ 16-27:**
- 217. Զաքարյան Հովհաննես, Հակոբյան Ռուբեն**, Շիրակի շրաքարային ծածկերը - **XVII, 2014, էջ 43-51:**
- 218. Խաչատրյան Նարինե**, Գեղարվեստական ստեղծագործությունների գունաբանական առանձնահատկությունները - **XII, 2009, էջ 181-183:**
- 219. Հասրաթյան Մուրադ**, Տրդատը որպես Անիի Սբ Փրկիչ եկեղեցու ճարտարապետ - **XVII, 2014, էջ 5-8:**

- 220. Հասարթյան Մուրաթ**, Հայաստանի XVII-XVIIIդդ. Ճարտարապետության նվաճումներն ու առանձնահատկությունները- **XIX, 2016, էջ 5-8:**
- 221. Հարությունյան Հասմիկ**, Ալեքսանդրապոլի երաժշտական կյանքը - **XI, 2008, էջ 40-48:**
- 222. Հարությունյան Հասմիկ**, Արամ Քոչարյանի գրառումները աշուղ Շերամի կյանքի ու ստեղծագործության մասին - **XII, 2009, էջ 166-171:**
- 223. Հարությունյան Հասմիկ**, Ութձայն համակարգը հայ միջնադարյան երաժշտության բուհական դասընթացում - **XIII, 2010, էջ 115-119:**
- 224. Հարությունյան Հասմիկ**, Արշակ Բրուսյանը և Շիրակի երաժշտական կյանքը - **XIV, 2011, էջ 106-109:**
- 225. Հարությունյան Հասմիկ**, Շիրակյան պարեղանակները Ա.Բրուսյանի գրառումներում - **XV, 2012, էջ 143-147:**
- 226. Հարությունյան Հասմիկ**, Կարսի և Ալեքսանդրապոլի աշուղական ավանդույթների փոխառնչակցությունները XIXդ. (մաս Ա) - **XVI, 2013, էջ 72-79:**
- 227. Հարությունյան Հասմիկ**, Ժողովրդական երգի արդի դրսևորումները Շիրակում - **XVIII, 2015, էջ 139-145:**
- 228. Հարությունյան Հասմիկ**, Ալեքսանդրապոլի աշուղական համաքարությունը աշուղ Խայաթի հուշերում - **XIX, 2016, էջ 210-216:**
- 229. Հարությունյան Հասմիկ**, Աշուղական ավանդույթը Ալեքսանդրապոլի քաղաքային մշակույթում - **XX, 2017, էջ 216-223:**
- 230. Հարությունյան Մարինե**, Մանրանկարչությունն ու զարդանկարչությունը Արցախում 1639-1700թթ. - **XX, 2017, էջ 297-304:**
- 231. Ղամբարյան Վարդուհի**, Մասանց պահարանները որպես հայկական արձաթագործության լավագույն նմուշներ - **XI, 2008, էջ 111-113:**

- 232. Ղամբարյան Վարդուհի**, Մասնատուփերի պատրաստման արվեստը ազգային ու համամարդկային արժեքների համեմատական լույսի ներքո - **XII, 2009, էջ 82-85:**
- 233. Մարգարյան Արաքս**, Երվանդ Քոչարի փարիզյան շրջանը - **XIV, 2011, էջ 127-130:**
- 234. Մարգարյան Արաքս**, Գյումրին իբրև առանցքային թեմա ժամանակակից նկարիչների ստեղծագործություններում - **XVI, 2013, էջ 172-176:**
- 235. Մարգարյան Արաքս**, Արվեստի նվիրյալը. գեղանկարիչ Սերգեյ Միրզոյան - **XX, 2017, էջ 287-290:**
- 236. Միրզոյան Աշոտ**, Ալեքսանդրապոլ-Լենինական. քաղաքաշինական դիմագիծ - **XI, 2008, էջ 17-26:**
- 237. Պիկիչյան Հռիփսիմե**, Շիրակի երաժշտական կենցաղը 20-րդ դարի 80-ական թվականներին - **XIX, 2016, էջ 217-223:**
- 238. Մասանո Շիրո**, Արագածի Սբ Երրորդություն եկեղեցու ճարտարապետության ծագումնաբանությունն ըստ գմբեթի կառուցվածքի (անգլերեն) - **XIII, 2010, էջ 12-23:**

Զ. Աշխարհագրություն և էթնոժողովրդագրություն

- 239. Բոյաջյան Արտաշես**, Ալեքսանդրապոլ-Լենինականի գավառի ժողովրդագրական դրությունը 1914-1930-ական թթ. - **XII, 2009, էջ 124-132:**
- 240. Բոյաջյան Արտաշես**, Լենինականի տեղական արդյունաբերությունը և արհեստագործական արտելները - **XIII, 2010, էջ 144-152:**
- 241. Բոյաջյան Արտաշես**, Էթնոժողովրդագրական գործընթացները Շիրակում 1926-1959թթ. - **XIV, 2011, էջ 110-115:**

- 242. Բոյաջյան Արտաշես**, Գյուղատնտեսության դրությունն Ալեքսանդրապոլ-Լենինականի գավառում XIXդ. վերջին և XXդ. առաջին կեսին - **XV, 2012, էջ 69-78:**
- 243. Բոյաջյան Արտաշես**, Բուսաբուծության զարգացման վրա ազդող գործոնները Ալեքսանդրապոլի գավառում- **XVI, 2013, էջ 80-87:**
- 244. Բոյաջյան Արտաշես**, Բուսաբուծությունը Շիրակում 1920-1930-ական թթ. - **XVIII, 2015, էջ 237-245:**
- 245. Բոյաջյան Արտաշես**, ՀԽՍՀ բնակչության սոցիալական կազմի փոփոխությունները XXդ. առաջին քառորդին (Ալեքսանդրապոլ-Լենինականի գավառի օրինակով) - **XIX, 2016, էջ 250-257:**
- 246. Բոյաջյան Արտաշես**, ԱՊՀ և մերձբալթյան հանրապետությունների բնակչության էթնիկական կազմի շարժընթացը - **XX, 2017, էջ 247-255:**
- 247. Հայրապետյան Արմեն**, Գյումրի-Ալեքսանդրապոլի էթնոտոլոգիական պատկերը XIX դարում և XX-ի առաջին քառորդին -**XI, 2008, էջ 27-33:**
- 248. Շաքրոս Աննա**, Խարկով քաղաքի հայկական համայնքը XIXդ. երկրորդ կեսին-XXIդ. սկզբին (էթնոտոլոգիական բնութագիր) (ռուսերեն) - **XX, 2017, էջ 155-161:**

Է Մանկավարժություն և դասավանդման մեթոդիկա

- 249. Հայրապետյան Նաիրա**, Տեքստերի և վարժությունների ընտրությունը անգլերենի խորացված ուսուցման դասընթացում - **XI, 2008, էջ 175-180:**
- 250. Հայրապետյան Նաիրա**, Անգլերենի ուսուցիչների մեթոդական պատրաստվածության շուրջ -**XIV, 2011, էջ 116-121:**

- 251. Հայրապետյան Նաիրա**, Միջմշակութային հաղորդակցության դերը և նշանակությունը արդի գործարար աշխարհում (անգլերեն)-**XVIII, 2015, էջ 160-164:**
- 252. Հարությունյան Մարիամ**, Սովորել հիշողություններով (անգլերեն) - **XI, 2008, էջ 181-183:**
- 253. Մաթևոսյան Ազատ**, Գյումրեցի պատանի ծանրորդները Եվրոպայի 1996-2000թթ առաջնություններում-**XVIII, 2015, էջ 246-251:**
- 254. Մատիկյան Հասմիկ**, «Երեխա» հասկացությունը կրոնական հայեցակարգում - **XIV, 2011, էջ 135-139:**
- 255. Մարաբյան Տաթևիկ**, Ենթակայի և ստորոգյալի համաձայնության ուսուցումը որպես կապակցված խոսքի զարգացման միջոց - **XII, 2009, էջ 147-153:**
- 256. Շտոյան Ռուզան**, Օպտիմալ ընթերցման տեխնիկայի զարգացումը հայկական դպրոցում ռուսաց լեզվի դասերին (ռուսերեն) - **XVII, 2014, էջ 194-205:**
- 257. Պապոյան Աննա**, Ներառական կրթությամբ երեխաների հոգեբանական ադապտացիան - **XVIII, 2015, էջ 219-216:**
- 258. Պողոսյան Օլգա**, Հոգեկան զարգացման հապաղում ունեցող երեխաների ինքնագնահատականի և հավակնությունների հիմնախնդիրը - **XVIII, 2015, էջ 217-225:**
- 259. Ռոստոմյան Սյուզաննա**, Կոմպետենցիաների ուսումնասիրության խնդիրը կրթական համակարգում (ռուսերեն) - **XVIII, 2015, էջ 226-229:**
- 260. Փարսադանյան Լիլիթ**, Միջմշակութային կրթության կարևորությունը - **XI, 2008, էջ 177-180:**

Ը Քաղաքագիտություն և կառավարում

- 261. Արկադի Ակոպով, Մաթևոսյան Վարդան,** Վրաստանի տարածաշրջանային քաղաքականության որոշ հիմնահարցեր (ռուսերեն) - XVI, 2013, էջ 119-126:
- 262. Սահակյան Անի,** Կառավարման հոգեբանության հիմնախնդիրները Շիրակի մարզի առևտրային կազմակերպություններում-XIII, 2010, էջ 168-174:
- 263. Սահակյան Անի,** Բնտելեկտ քարտեզի կիրառման առանձնահատկությունները կառավարման ոլորտում-XV, 2012, էջ 116-120:

Թ. Թանգարանագիտություն

- 264. Ասոյան Աննա,** Հուշային թանգարանների առանձնահատկությունները՝ Գյումրու և Երևանի թանգարանների օրինակով - XX, 2017, էջ 240-246:
- 265. Գևորգյան Լիանա,** Երկրագիտական թանգարանների դերն ազգային ինքնության ձևավորման գործում-XVII, 2014, էջ 187-193:
- 266. Գևորգյան Լիանա,** Ազգագրության բացօթյա թանգարանների ձևավորման սոցիալ-տնտեսական պատճառները - XIX, 2016, էջ 201-209:
- 267. Պողոսյան Դավիթ,** «Նոր թանգարանագիտության» մոտեցումները որպես «Կումայրի» պատմամշակութային արգելոց-թանգարանի վերագործարկման նախադրյալ - XVI, 2013, էջ 104-109:

Ժ. Գրախոսություն

- 268. Աղասյան Արարատ,** Լևոն Զուգասյան, Արշակ Ֆեթվաձյան, Երևան, Փրինթինֆո, 2011,-188 էջ, 123 նկար: - XIV, 2011, էջ 163-170:

269. Հովհաննիսյան Լ., Փիլոյան Վ., Գուրգեն Խաչատրյան, Գրաբար, «Ոսկան Երևանցի» հրատ., 2014, 491 էջ: - **XVII, 2014,** էջ 206-209:

ԺԱ Լրատու

270. Լրատու. Մերգո Հայրապետյան, Հասմիկ Հարությունյան
Մեր Հասմիկը (Հասմիկ Ափինյանի հիշատակին)- **XI, 2008,**
էջ 184-185:

271. Լրատու, XII, 2009, էջ 184-188:

272. Լրատու, XIII, 2010, էջ 213-218:

273. Լրատու, XIV, 2011, էջ 171-175:

274. Լրատու, XV, 2012, էջ 172-176:

275. Լրատու, XVI, 2013, էջ 195-207:

276. Լրատու, XVII, 2014, էջ 210-214:

277. Լրատու, XVIII, 2015, էջ 260-265:

278. Լրատու, XIX, 2016, էջ 294-301:

279. Լրատու, XX, 2017, էջ 305-308:

ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐ

Ա

<i>Արրահամյան Հ.</i>	Գ - 111
<i>Ադամյան Ս.</i>	Բ - 079
<i>Աթանեսյան Լ.</i>	Ե - 202, 203, 204, 205, 206, 207
<i>Ալեքսանյան Կ.</i>	Ա - 001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009
<i>Ակոպով Ա.</i>	Ա - 010, 011, 012, 013, 014, 015, 016, 017, 018, Ը-261
<i>Աղանյան Գ.</i>	Գ - 112, 117, 119
<i>Աղանյան Թ.</i>	Գ - 113, 114
<i>Աղաջանյան Ս.</i>	Գ - 147
<i>Աղասյան Ա.</i>	Ժ - 268
<i>Ամիրջանյան Հ.</i>	Ա - 019
<i>Այվազյան Գ.</i>	Ա - 020, 021, 022, 023, 024, 025, 026, 027, 028
<i>Ասոյան Ա.</i>	Թ - 264
<i>Ավագյան Ի.</i>	Բ - 081, 082, 083, 084
<i>Ավագյան Ա.</i>	Դ - 148
<i>Ավանեսով Ա.,</i>	Ե - 208
<i>Ավետիսյան Ա.</i>	Դ - 149
<i>Ավետիսյան Ս.</i>	Դ - 150
<i>Ավետիսյան Ն.</i>	Դ - 151
<i>Ավետիսյան Ք.</i>	Ե - 209
<i>Արսենյան Ս.</i>	Ե - 210

Բ

<i>Բազեյան Կ.</i>	Գ - 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121
<i>Բարսեղյան Ա.</i>	Ե - 211
<i>Բետլով Ա.</i>	Ե - 212
<i>Բետլով Վ.</i>	Ե - 212
<i>Բոյաջյան Ա.</i>	Ջ - 239, 230, 241, 242, 243, 244, 245, 246

Գ

<i>Գալոյան Կ.</i>	Գ - 139
<i>Գալստյան Հ.</i>	Գ - 122, 123
<i>Գասպարյան Ա.</i>	Ա - 028
<i>Գասպարյան Դ.</i>	Դ - 152
<i>Գասպարյան Վ.</i>	Ե - 213
<i>Գրիգորյան Անի Հ.</i>	Ե - 213
<i>Գրիգորյան Աշոտ Հ.</i>	Ե - 215, 216
<i>Գևորգյան Լ.</i>	Թ - 265, 266

Դ

<i>Դավթյան Ս.</i>	Դ - 153
<i>Դավոյան Հ.</i>	Դ - 201
<i>Դենիսովա Ն.</i>	Ա - 027

Ե

<i>Եզանյան Լ.</i>	Բ - 085, 086, 087, 088, 089, 090, 091, 092, 093, 094, 095, 096, 101, 104
-------------------	--

Ենգոյան Լ. Դ - 166

Եղիազարյան Ս. Դ - 154

Ջ

Ջաքարյան Հ, Ե - 217

Ջաքարյան Ս. Գ - 155,
156

Ջաքյան Հ. Գ - 157, 158,
159, 160

Խ

Խաչատրյան Ա. Գ - 161

Խաչատրյան Գ. Դ - 162

Խաչատրյան Լ. Դ - 163,
164, 165, 166

Խաչատրյան Հ. Բ - 097, 098,
099, 100, 101, 102, 103, 104

Խաչատրյան Մարիետա
Գ - 167, 168

Խաչատրյան Միկր Դ 169

Խաչատրյան Ն. Ե - 218

Խաչիկյան Գ. Գ - 170, 171, 172

Խենյան Է. Գ - 126, 127

Խենյան Ս. Գ - 128

Խոտլավերդյան Ա. Բ - 104

Կ

Կանդոր Բ. Ա - 030, 031

Կիրակոսյան Լ. Գ - 173

Հ

Հակոբյան Անահիտ. Գ - 174

Հակոբյան Աշխեն Ա - 50

Հակոբյան Բ. Ե - 217

Հայրապետյան Աստղիկ
Ա - 032

Հայրապետյան Արմեն Ա 033,
034, 035, 036, 037, 038, 039,
040, 041, Զ - 247

Հայրապետյան Ն. Է -
249, 250, 251

Հայրապետյան Ս. Գ - 175,
176, 177, 178, ԺԱ -
270

Հասան-Ջալալյան Ս. Ա - 042

Հասարթյան Ս. Ե - 219, 220

Հարոյան Օ. Գ - 127, 128, 129

Հարությունյան Ա. Բ - 105

Հարությունյան Հ. Ե - 221,
222, 223, 224, 225, 226, 227,
228, 229, ԺԱ - 270

Հարությունյան Մարիամ.
Է - 252

Հարությունյան Մարինե.

Ե - 230

Հովհաննիսյան Ա. Գ - 179

Հովհաննիսյան Լ. Ժ - 269

Հովհաննիսյան Բ. Գ - 136,
138, 140, 141, 142, 143, 144,

Դ - 180

Ղ

<i>Ղազարյան Մ.</i>	Դ - 181
<i>Ղալէջյան Մ.</i>	Ա - 001
<i>Ղամբարյան Վ.</i>	Ե - 231, 232

Մ

<i>Մաթևոսյան Ա.</i>	Է - 253
<i>Մաթևոսյան Կ.</i>	Ա - 043
<i>Մաթևոսյան Վ.</i>	Ը - 261
<i>Մալոյան Ա.</i>	Ա - 044
<i>Մախմուրյան Գ.</i>	Ա - 045
<i>Մարաբջյան Տ.</i>	Է - 255
<i>Մանուկյան Գ.</i>	Դ - 182
<i>Մանուչարյան Ա.</i>	Բ - 106, 107
<i>Մատիկյան Հ.</i>	Գ - 130, 131, 132, 133, 134, Է - 254
<i>Մարգարյան Ա.</i>	Ե - 233, 234, 235
<i>Մարգարյան Ե.</i>	Ա - 046
<i>Մատուերման Դ.</i>	Բ - 101
<i>Մելիք-Ադամյան Հ.</i>	Ա - 047
<i>Մելիքյան Թ.</i>	Դ - 183, 184
<i>Մելքոնյան Ա.</i>	Դ - 185
<i>Մելքոնյան Հ.</i>	Դ - 186
<i>Մելքոնյան Ս.</i>	Դ - 187, 188, 189, 190, 191
<i>Մելքոնյան Վ.</i>	Դ - 186
<i>Մինասյան Ա.</i>	Ա - 048
<i>Միրզոյան Ա.</i>	Ե - 236
<i>Միրումյան Մ.</i>	Դ - 192

<i>Մխիթարյան Ա.</i>	Դ - 193
<i>Սկրտչյան Գ.</i>	Դ - 194
<i>Մնացականյան Գ.</i>	Դ - 195
<i>Մուրադյան Հ.</i>	Ա - 049

Ն

<i>Նեուսեր Թ.</i>	Բ - 101
<i>Նիկողոսյան Ք.</i>	Դ - 196
<i>Նևսկայա Տ.</i>	Ա - 50

Շ

<i>Շպորտ Ա.</i>	Զ - 248
<i>Շտոյան Ռ.</i>	Է - 256

Պ

<i>Պապոյան Ա.</i>	Է - 257
<i>Պետրոսյան Լուսինե</i>	Ա 051, 052, 054, 055, 056, 058, 062, 069
<i>Պետրոսյան Լևոն</i>	Բ - 101, 104, 108
<i>Պետրոսյան Ս.</i>	Ա - 057, 058, 059, 060, 061, 062, 063, 064, 065, 066, 067, 068, 069, 070
<i>Պիկիչյան Հ.</i>	Ե - 237
<i>Պողոսյան Ա.</i>	Գ - 135
<i>Պողոսյան Դ.</i>	Թ - 267
<i>Պողոսյան Օ.</i>	Է - 258

Ռ**Ռոստոմյան Ս.** Է - 259**Ս****Սահակյան Ա.** Ը – 262, 263**Սահակյան Կ.** Գ - 137, 138,
139, 140, 141, 142, 143, 144,
Դ- 197**Սասանո Շ.** Ե - 238**Սարգսյան Տ.** Ա - 071**Ստեփանյան Խ.** Ա - 072**Սուքիասյան Հ.** Ա - 073**Վ****Վարդանյան Բ.** Բ - 109, 110**Վարդանյան Ս.** Դ - 198**Տ****Տազևեան Ա.** Ա – 074, 075**Տոնոյան Ս.** Գ – 146, Դ - 201**Տեր-Աղասյան Շ.** Դ – 199, 200**Փ****Փանոսյան Հ.** Ա – 076, 077**Փարսադանյան Լ.** Է – 260**Փիլոյան Վ.** Ժ -269**Ֆ****Ֆոմենկո Վ.** Ա - 078**Ֆուրթվանգլեր Ա.** Բ - 10

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

1. Կազմողի կողմից 3

2. «Գիտական աշխատություններ» ժողովածուի XI-XX հատորների մատենագրական (ժամանակագրական) ցանկ 7

3. «Գիտական աշխատություններ» ժողովածուի XI-XX հատորների թեմատիկ մատենագրական ցանկ 49

4. Հեղինակներ 74

ՀՀ ԳԱՍ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն

Աղանյան Գ.Թ.

**«Գիտական աշխատություններ» ժողովածուի XI-XX հատորների
(2008-2017 թթ.) մատենագրություն, Գյումրի, 2017**

Սրբագրիչներ՝

Ռ. Հովհաննիսյան

Հ. Հարությունյան

Համակարգչային և գեղ. ձևավորումը՝

Լ. Կոստանյանի, Կ. Սաղոյանի

Պատվեր՝ N , տպարանակ՝ 100,

Հանձնված է շարվածքի 19.08.2017, ստորագրված է տպագրության 04.09.2017

Շարվածքը՝ համակարգչային, 5 հրատ. մամուլ:

Տպագրությունը՝ Ա/Չ Ռուբեն Ավետիսյան

Հասցեն՝ ՀՀ, 3110, ք. Գյումրի, Գորկու 67/62